

BETÆNKNING

Afgivet af det af undervisningsministeriet under 28. december 1943
nedsatte udvalg til drøftelse af spørgsmålet om ændring af

REGLERNE FOR YDELSE AF TILSKUD TIL DE KOMMUNALE EKSAMENSSKOLER

uden for
Københavns, Frederiksberg og Gentofte
kommuner.

BETÆNKNING NR. 113

KØBENHAVN 1954

px.3

83.7/270

STATENS TRYKNINGSKONTOR

Under 28. december 1943 nedsatte undervisningsministeriet et udvalg med den opgave at drøfte spørgsmålet om ændring af reglerne for ydelse af statstilskud til de kommunale eksamensskoler uden for Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner.

Som formand for udvalget beskikkedes daværende kontorchef i undervisningsministeriet E. Fabricius-Bjerre, der senere afløstes af daværende kontorchef H.A. Brøndsted, som igen senere er afløst af kontorchef, nu departementschef frøken A. Vøhtz.

Som medlemmer af udvalget beskikkedes:

Daværende ekspeditionssekretær, nu kontorchef i undervisningsministeriet G. Hendriksen.

Daværende kst. kontorchef, nu afdelingschef i finansministeriet E. Valentin Hansen.

Daværende kontorchef i indenrigsministeriet J.R. Pinholt, der senere er afløst af kontorchef T.Chr. Wedel-Heinen, der igen er afløst af fuldmægtig i indenrigsministeriet fru G. Refslund Thomsen.

Som repræsentanter for Den danske Købstadsforening:

Landstingsmand, borgmester C.E. Christiansen, Maribo, der senere er afløst af borgmester Woldhardt Madsen, Skive, og landsretssagfører, borgmester V. Juhl, Kolding.

Som repræsentant for "Bymæssige Kommuner" sognerådsformand, fhv. stationsforstander J. Jespersen, Farum.

Som repræsentant for De samvirkende Sognerådsforeninger:

sognerådsformand P. Dahl, Øsby.

Som repræsentant for Den kommunale Realskoleforening:

daværende stadsskoleinspektør J. Høirup, Nyborg.

Som repræsentant for De kommunale Gymnasieskolers Lærerforening:

lektor H.C. Sørensen, der senere er afløst af daværende lektor, nu rektor K.W. Norbøll, Helsingør.

Som repræsentant for Danmarks Lærerforening:

overlærer P. Nygård, Aarhus.

Som repræsentant for Københavns kommune daværende skoledirektør Thorkil Jensen, der senere er afløst af kontorchef i Københavns skoledirektion E. Bentved.

Som sekretær for udvalget beskikkedes daværende sekretær i undervisningsministeriet, nu kst. ekspeditionssekretær Ejnar Jensen.

På grund af besættelsen udsattes påbegyndelsen af udvalgets arbejde indtil foråret 1946, og efter at udvalget i nogle møder havde drøftet en række principielle spørgsmål, nedsatte man et underudvalg, bestående af samtlige medlemmer med undtagelse af indenrigsministeriets, Københavns kommunes og Danmarks Lærerforenings **repræsentanter**. Underudvalgets arbejde blev dog stillet i bero på gennemførelsen af den ved underudvalgets nedsættelse påbegyndte, i marts 1947 gennemførte revision af reglerne om tilskud til private gymnasieskoler.

Underudvalget foretog nogle ret omfattende undersøgelser og beregninger af, hvorledes forskellige tilskudsordninger ville virke, hvoraf kun den del, der skønnes at have interesse til belysning af de stillede forslag, er medtaget som bilag til nærværende betænkning. Herefter har ~~un-~~derudvalget i september 1954 til udvalgets plenum afgivet en indstilling, der har dannet grundlaget for nærværende af udvalget afgivne betænkning, der i sit afsnit I indeholder en redegørelse for en række af de for forskellige skoleformer gældende tilskudsordninger, i sit afsnit II gør rede for forskellige af de i udvalget stedfundne overvejelser, i afsnit III et af et væsentligt flertal indenfor udvalget stillet forslag til nye tilskudsordninger for henholdsvis de kommunale mellem- og realskoler, resp. **realskoler**, og de kommunale gymnasieskoler, i afsnit IV et af et mindretal (Høirup og Nygård) fremsat forslag og i afsnit V en af et andet mindretal (Valentin Hansen) afgivet udtalelse. Et medlem af flertallet (Bentved) har, idet han iøvrigt har givet sin tilslutning til det i afsnit III formulerede forslag, ønsket at tage forbehold med hensyn til de be-

tragtninger, som er gjort gældende i afsnit II.

København, november 1954.

E. Bentved

P. Dahl

G. Hendriksen

J. Høirup

J. Jespersen

V. Juhl

Woldhardt Madsen

K.W.

Norbøll

P, Nygård

G, Refslund Thomsen

E.

Valentin Hansen

A. Vøhtz
formand

/E. Jensen
sekretær

I. De nuværende tilskudsordninger»

1. Kommunale realskoler og mellem- og realskoler uden for Storkøbenhavn. (R.T. ,1942/43, till. B. sp, 641-44) finanslovskonto § 21, X.B.3.

Der ydes til disse skoler sædvanligt tilskud i henhold til lærerlønningsloven af 12. juli 1946 § 44.

Herudover ydes et særligt tilskud, beregnet efter følgende regler:

- 1) 20 kr. pr. elev i de 2 øverste klasser (2 øverste realklasser, resp. 4. mellem og realklassen).
- 2) 450 kr. pr. klasseafdeling i hele skolen (de egentlige realklasser, resp. 4 mellemskoleklasser og realklassen).
- 3) 225 kr. pr. folkeskoleklasse, hvori der gives særundervisning for de vordende realskoleelever«
- 4) 50 kr. for hver 1, hvormed gennemsnitselevtallet pr. klasse i eksamensklasserne er under det tilsvarende gennemsnit ved samtlige skoler«

Betingelserne for tilskud ers

- a. Dimissionsret til mellemskoleeksamen, realeksamen eller almindelig forberedelseseksamen og i medfør heraf dimitteret mindst 1 gang.
- b. Hvis skolepenge ikke beregnes efter statens reglert
 - 1) Friplads til mindst 1/3 af samtlige indenbys elever i eksamensklasserne.
 - 2) Friplads til ubemidlede børn fra andre kommuner indtil 1/5 af statstilskuddet.

Tilskud for 1949/50 654.000 kr. til 138 skoler,
tilskud for 1950/51 696.000 kr. til 149 skoler,
tilskud for 1951/52 757.000 kr. til 160 skoler,
tilskud for 1952/53 825.969 kr. til 176 skoler.,
tilskud for 1953/54 903.870 kr. til 188 skoler.

2. Kommunale gymnasieskoler uden for Storkøbenhavn,
(R.T. 1925/26, till. A. sp. 1679-80) **finanslovkonto**
§ 21. X .D.2.

Udover lærerlønningstilskud i henhold til lærerlønningssloven af 12. juli 1946 § 44 ydes et **supplerings-**tilskud, der beregnes således: Det udregnes, hvor meget statens lærerlønningstilskud har udgjort pr. elev. (samtlige elever) i skolen, og til dette beløb lægges 10% i anledning af pensionsudgiften. Som suppleringsstilskud ydes der derefter for samtlige elever i gymnasiet, indtil 24 elever i realklasserne og indtil 240 elever i ~~mellem-~~skoleklasserne et beløb, der for hver af disse elever bringer det samlede statstilskud op til halvdelen af bruttoudgiften (**incl.** forrentning og afskrivning) pr. elev i samtlige offentlige eksamensskoler i Storkøbenhavn,

Det er en betingelse for tilskud, at skolen er fuldt udbygget og har eksamensret (bekg. 2. marts 1902 II), og at den har haft dimission mindst 1 gang.

Tilskud er senest afregnet for finansåret 1952/53 - anvist i finansåret 1953/54 - med et samlet ~~be-~~løb af 1.258.111 kr. til 16 skoler. Det samlede tilskud pr. elev udgjorde 747,98 kr»

3. De private gymnasieskoler og de private mellem- og realskoler i Storkøbenhavn, (Lov nr. 192 af 15. marts 1947)

- a. Statstilskuddet til private gymnasieskoler beregnes for hver time i vedkommende skole til 2/3 af bruttoudgiften - derunder forrentning og afskrivning - pr. time i det pågældende finansår ved driften af samtlige af stat eller kommune drevne **g y m n a s i e s k o l e r** i Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner. For timer i mellemskolen eller i 6, - 10. klasse i skoler med pigeskoleeksamen kan tilskud ~~ef-~~ter denne regel dog ikke beregnes for mere end 2 klasser på hvert klassetrin; for timer i overskydende klasser beregnes tilskuddet efter de regler, der gælder for mellem- og realskolerne, (jfr. b). For år, i hvilke skolen har mindre end gennemsnitlig 14

elever pr. klasse i real- og gymnasieklasserne eller mindre end 20 elever pr. klasse i mellemskolen (eller dertil svarende pigeskoleklasser) nedsættes tilskuddet efter forholdet mellem gennemsnitselevtallet og ovennævnte elevtal.

- b. Statstilskuddet til private mellem- og realskoler i Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner ~~be-~~regnes for hver time i vedkommende skole til 2/3 af bruttoudgiften ~~▪~~ derunder forrentning og afskrivning - pr. time i det pågældende finansår ved driften af samtlige af de 3 kommuner drevne mellem- og ~~realsko-~~ler. For år, i hvilke skolen har mindre end ~~gennem-~~snitlig 14 elever pr. klasse, nedsættes tilskuddet efter forholdet mellem gennemsnitselevtallet og ~~det-~~te elevtalo

Det samlede tilskud til en skole må ikke overstige den virkelige nettoudgift ved driften af vedkommende skole og en eventuelt til denne knyttet ~~un-~~derskole.

For at en skole skal kunne oppebære tilskud kræves:

- a) at skolen i sin undervisning og hele organisationsform står mål med den offentlige skole og ~~ik-~~ke ved særlige adgangsbetingelser ud over kundskabsprøver har præg af at være bestemt for særlige samfundslag,
- b) at skolen har eksamensret og i henhold hertil har afholdt den pågældende eksamen mindst een gang - mellemskoleeksamen mindst to gange - i de sidst forløbne to år,
- c) at elevtallet i hvert af de foregående 3 år har været i gennemsnit mindst 16 pr. klasse i mellem--skoleklasserne og mindst 8 pr. klasse i real- og gymnasieklasserne i de private gymnasieskoler og i gennemsnit mindst 10 pr. klasse i de private ~~mellem-~~ og realskoler,

- d) at skolen underkaster sig pædagogisk tilsyn og økonomisk kontrol **fra** statens side, herunder opfylder de betingelser, som til enhver tid måtte være fastsat af undervisningsministeren med hensyn til lærerlønninger (svarende til den offentlige skoles) og regnskabsaflæggelse,
- e) at skolen er medlem af vedkommende pensionskasse, og at der til denne vedtægtsmæssigt betales indskud for lederen og lærerne,
- f) at skolen i tilfælde af sygdom blandt lærerpersonalet følger de regler, der gælder for de offentlige skoler.

Tilskud efter disse regler har senest været beregnet for skoleåret **1951/52** med 1.537.119 kr. til 5 gymnasieskoler og **762.549** kr. til 7 mellem- og **realskoler.**

Tilskuddet pr» time har for gymnasieskolerne været 610,70 kr. og for mellem- og realskolerne 582,95 kr.

4. De private gymnasieskoler uden for **Storkøbenhavn.**

Samme tilskudsordning som anført under 3 for de private gymnasieskoler i Storkøbenhavn.

Tilskud efter disse regler har senest været beregnet og anvist for skoleåret 1951/52 med 1.872,145 kr. til 6 skoler.

5. Pen storkøbenhavnske ordning,

I henhold til § 2 i lov nr. **169** af 20, marts **1918** angående ordningen af den højere undervisning i Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner gælder den regel, at udgiften til undervisningen i de i de 3 nævnte kommuner offentlig drevne højere almenskolers gymnasie-, real-, **pige-** skole og mellemskoleklasser deles mellem staten og den pågældende kommune således, at staten bærer 2/5 og kommunen 3/5 deraf, alt efter nærmere regler, fastsat ved overenskomst mellem staten og de 3 **kommuner.**

Den i så henseende trufne nærmere ordning har til og med finansåret 1920/21 været den, at hver kommune fik refunderet af staten $\frac{2}{5}$ af de virkelige udgifter i det pågældende øjemed - idet der herved bortses fra de ~~al-~~mindelige statstilskud (lærerlønstilskud **m.v.**) - ligesom også opgørelsen mellem kommunerne indbyrdes foregik på grundlag af den refusionsberettigede kommunes udgiftstal; derimod beregnedes refusionen til staten fra kommunerne uden hensyn til den virkelige udgift ved statsskolernes drift, men ligesom refusionen fra staten til kommunerne på grundlag af vedkommende kommunes udgiftstal pr» **elev.**

Ved en ny overenskomst mellem ministeriet og de 3 kommuner er dette fra 1. april 1921 at regne ændret derhen, at hver af parterne får sin godtgørelse beregnet efter sine egne udgifter. Endvidere kan bemærkes, at der for de **ejendomsudgifter**, der ikke kan betragtes som årlige driftsudgifter, men må betragtes som hørende hjemme på kapitalkonto, er truffet den aftale, at der i stedet for det enkelte års virkelige udgift regnes med en vis **afskrivnings- og forrentningsprocent**, nemlig» 1) som afskrivning af sådan udgift (hvortil henregnes udgift til bygning med inventar, men ikke til erhvervelse af grundarealer) **$1\frac{1}{2}\%$** årlig af det oprindelige beløb (**anskaffelsesbeløb, byggebeløb o.s.v.**), indtil hele beløbet er afskrevet, 2) som renter **5%** årlig af det beløb, som til enhver tid, efter at den foranførte afskrivning har fundet sted, resterer som uafskrevet, heri indbefattet værdien af grundarealet«

Det er med hensyn til denne ordnings **tilvejebringelse** oplyst, at man oprindeligt havde tænkt sig, at staten og de tre kommuner skulle dele eleverne i de private **eksamen**sskoler, som i **1919** stod overfor lukning, samt eleverne i de kommunale eksamen

sskoler og Metropolitanskolen lige-
ligt mellem sig. Under hensyn til, at staten kun drev den ene eksamen

sskole og kommunerne allerede på det tidspunkt et betydeligt større antal, ændredes fordelingsbrøken under forhandlingerne til $\frac{2}{5}$ og $\frac{3}{5}$. Gennemførelsen af denne ord

ning ville imidlertid forudsætte, at staten etablerede særlige mellem- og realskoler, og da man ikke fra rigsdagens side kunne gå med hertil, endte man i den gældende ordning, hvorefter man fordeler udgifterne ved eksamensskolernes drift i det anførte forhold. Herved er der, da Frederiksberg og Gentofte kommuner - i modsætning til Københavns kommune, der oppebærer tilskud til sin folkeskole efter særlige regler, jfr. lov nr. 675 af 22. december 1919 - falder ind under lærerlønningslovens bestemmelser, fremkommet den skævhed i ordningen, at de 2 førstnævnte kommuner udover de 2/5 af bruttoudgiften modtager sædvanligt lærerlønstilskud i henhold til lærerlønningslovens § 44.

Refusionsopgørelse efter disse regler er senest foretaget for finansåret 1952/53 således s

I» Mellem- og realklasserne i

<u>København?</u> 13.976 elever å 1.201,08 kr» = 16.786.294 kr.	
Statens andel 2/5 heraf.	6.714.517 kr.,
<u>Frederiksberg:</u> 2,372 elever å	
1.417,61 kr. =	3 ₀ 362.570 kr.
Statens andel 2/5 heraf.	1.345.028 kr.
<u>Gentofte:</u> 2.580 elever å 1.448,40 kr. =	3.736.872 kr.
Statens andel 2/5 heraf.	<u>1.494.748 kr.</u>
Samlede udgift	23.885.736 kr.
Statens andel	===== <u>9.554.293 kr.</u>

II. Gymnasieskolerne t

<u>København:</u> 1.450 elever å 1.555,23 kr. = 2.270.635 kr.	
Statens andel 2/5 heraf.	908.254 kr.,
<u>Frederiksberg:</u> 415 elever å 1.709,61 kr.=	709.488 kr.
Statens andel 2/5 heraf. .:	283.795 kr«
<u>Gentofte;</u> 461 elever å 1.601,31 kr. =	738.203 kr.,
Statens andel 2/5 heraf.	<u>295.281 kr.,</u>
Samlede udgift	3.718.325 kr.
Statens andel heraf	<u>1.487.330 kr.,</u>

III. Kommunernes tilsvær til staten:

<u>København:</u> 2.006 elever å 1.444,69 kr, = 2,898.048 kr.	
Kommunens andel 3/5 heraf.	1.738.828 kr.,
<u>Frederiksberg:</u> 571 elever å	
1.444,69 kr. =	824.917 kr.
Kommunens andel 3/5 heraf.	494.950 kr.
<u>Gentofte:</u> 1.323 elever å 1.444,69 kr. =	1,911.324 kr.
Kommunens andel 3/5 heraf.	<u>1.146.794 kr.,</u>
lait	5*634.289 kr. 3.380,572 kro

IV. Sammendrag

Statens bidrag til mellem- og realskoler	9.554.293 kr ₀
Statens bidrag til gymnasieskoler.	<u>1.487.330</u> kr ₀
Statens bidrag ialt.	11.041.623 kro
Kommunernes tilsvær til staten.	<u>3.380.572</u> kr ₀ ,
Statens nettoudgift	7.661.051 kr.

Udover dette beløb er der ydet Gentofte refusion i henhold til særlig aftale vedrørende skolebygningerne for Aurehøj statsgymnasium og Gentofte statsskole med et samlet beløb af **104.559** kr.

II. Udvalgets overvejelser

Sammenligner man de under I omtalte forskellige tilskudsordninger, vil det umiddelbart ses, at der er en betydelig forskel imellem den måde, hvorpå udgifterne ved driften af det offentlige eksamensskolevæsen er fordelt mellem staten og kommunerne i og uden for Storkøbenhavn, og at navnlig statens andel i udgiften ved driften af den kommunale mellem- og realskole uden for Storkøbenhavn kun udgør en ubetydelig brøkdel af statens andel i disse skoleudgifter i Storkøbenhavn. Bemærkelsesværdigt er det endvidere, at kommunerne uden for Storkøbenhavn ikke som i Storkøbenhavn efter faste regler bidrager til statsskolerens opretholdelse. En række **provinskommuner** har dog ydet bidrag til dækning af udgifterne ved oprettelse af eller tilvejebringelse af nye bygninger for statsskoler i **pro-**vinsen,

A. Den storkøbenhavnske ordnings anvendelse på hele det kommunale eksamensskolevæsen,,

Spørgsmålet om tilvejebringelse af en mere rationel fordeling af skoleudgifterne mellem staten og kommunerne har tidligere været genstand for indgående undersøgelse og overvejelse i den i henhold til lov nr. 77 af 21, februar 1919 nedsatte skolekommission (den store skolekommission). Der henvises til kommissionens betænkning side 444 ff.

Et flertal indenfor denne kommission foreslog som gældende for alle kommunale skoleformer, at staten overtog hele lærerlønningsudgiften og pensionsudgiften, medens kommunerne skulle bære alle øvrige udgifter. Som bidrag til statsskoleudgifterne skulle der af kommunerne pr. barn i undervisningspligtig alder i statsskoler ydes et beløb, svarende til kommunernes gennemsnitlige udgift pr. barn i den eksamensfri 'kommuneskole. Den særlige storkøbenhavnske ordning skulle bortfalde. Med hensyn til dette

sidste forslag udtales det i bemærkningerne til forslaget "at man er sig bevidst, at ordningen af de storkøbenhavnske skoleforhold hviler på en overenskomst mellem staten og de 3 kommuner København, Frederiksberg og Gentofte, men at man ikke heri ser nogen hindring for, at en kommende lovgivning borttager det grundlag, hvorpå denne overenskomst hviler, således at skoleforholdene i Storkøbenhavn ordnes efter de samme regler som i det øvrige land; man mener navnlig ikke, at der fra kommunernes side med rette vil kunne rejses indvendinger imod, at staten ensidigt ophæver denne ordning, når den lov, hvorved dette sker, på anden måde.... giver kommunerne betydelige fordele".

Et mindretal indenfor den stor skolekommission ønskede at opretholde de da gældende regler for statens andel i lærerlønningsudgiften - fastsat til visse brøkdeler - og den ved loven af 1919 truffene ordning for ydelse af tilskud til Københavns kommunale skolevæsen, men også mindretallet gik ind for en ophævelse af den storkøbenhavnske ordning, således at der for eksamensskolerne i Storkøbenhavn ydedes tilskud efter samme regler, som var gældende for tilskud til de tilsvarende kommunale skoler i provinsen, ligesom mindretallet gik ind for tanken om, at kommunerne skulle yde bidrag til statsskoleledningen, men således, at der pr. undervisningspligtigt barn i statsskolen ydedes 2/5 af statens udgift pr. barn med bortset fra bygningsudgifterne og kostskoleudgifterne. Med hensyn til forslaget om ophævelse af den storkøbenhavnske ordning udtaler mindretallet følgende: "Man er sig bevidst, at denne lov bygger på en mellem staten og de tre kommuner indgået overenskomst, men anser ikke en sådan for uopsigelig fra statens side, fordi blot en af deltagerne ønsker at holde den fast. Lovgivningsmagten må til enhver tid være berettiget til at ordne statens tilskud til kommunernes skolevæsen ganske suverænt, og da det i nærværende tilfælde synes klart, at udviklingen har ført til ganske andre resultater end dem, der var overenskomstens forudsætninger, og da sta-

ten gennem de efter overenskomsten af **1918** og loven af 20. marts **s.å.** udkomne tilskudslove - **4. oktober 1919** §§ **13** og 14 og 22. december 1919 § 2 - har ydet kommunerne - særlig Københavns kommune - store tilskud **udover**, hvad der var forudsat ved overenskomstens indgåelse, synes kommunerne ikke at kunne føle sig brøstholdne over, at loven af **1918** nu **ophæves**".

Den store skolekommissions forslag førte, som det vil fremgå af den under I givne redegørelse for de i øjeblikket gældende tilskudsordninger, ikke til gennemførelsen af en rationel fordeling af eksamenskoleudgifterne, men der gennemførtes blot i de følgende år ved særlige finanslovbevillinger en vis regulering af tilskuddene til de kommunale gymnasieskoler og mellem- og realskoler i provinsen.

Spørgsmålet om tilskud til de kommunale mellem- og realskoler har senere været optaget til speciel behandling i et af undervisningsministeriet ved skrivelse af **16. juni 1941** nedsat udvalg, der afgav betænkning i juni **1942**. Dette udvalgs flertal begrænsede sig imidlertid til at stille forslag om en vis **åjour** føring af den samlede bevilling uden ændring af principperne for **tilskudsydelsen**; dog foresloges der til de gældende tilskudssatser ydet et konjunkturbestemt tillæg. Af dette beskedne forslag gennemførtes kun bevillingens **åjour** føring.

Under hensyn til den iøjnefaldende forskel, der efter de gældende tilskudsordninger består mellem stillingen i Storkøbenhavn og provinsen, har det ikke kunnet undgås, at udvalget har beskæftiget sig indgående med den storkøbenhavnske ordning og spørgsmålet om, hvilke ~~mul-~~ ligheder der består for tilvejebringelse af en ensartet for hele landet gældende ordning af udgiftsfordelingen.

Den mest nærliggende mulighed for tilvejebringelse af en sådan ensartethed ville naturligvis være, at man gennemførte en til den storkøbenhavnske ordning svarende ordning i det øvrige land, således at staten refunde-

rede kommunerne 2/5 af bruttoudgiften - incl. forrentning og afskrivning af skolebygninger - ved driften af de kommunale gymnasieskoler og mellem- og realskoler uden ~~fra~~ drag af det af staten i henhold til lærerlønningsloven af 12. juli 1946 ydede tilskud til lønningsudgifterne, samt at kommunerne refunderede staten 3/5 af udgiften ved statskolernes drift, beregnet i forhold til antallet af børn, der fra en kommune søger statsskole, og med fornøden hensyntagen til de bidrag, som en kommune eventuelt måtte have ydet til statsskolens anlægsudgifter»,

På grundlag af de fra kommunerne indhentedede oplysninger om udgifterne i finansåret 1948/49 har man forsøgt at opstille en beregning ~~over~~, hvorledes en sådan ordning ville virke. Tallene må, for så vidt angår de ~~kommuna-~~ **le mellem-** og realskoler, tages med et vist forbehold, idet de fleste kommunale ~~mellem-~~ og realskoler drives sammen med eksamensfrie folkeskoleafdelinger uden førelse af selvstændigt regnskab for ~~eksamensafdelingen~~. Denne andel i de samlede udgifter har derfor måttet uddrages ved, at man har fordelt lærerlønningsudgifterne efter forholdet mellem antallet af løntimer i de 2 skoleafdelinger og alle andre udgifter efter forholdet mellem antallet af klasseværelser, der benyttes af hver af afdelingerne» - En tilsvarende fordelingsnorm anvendes indenfor den storkøbenhavnske ordning, - Ved beregningen er der ikke taget hensyn til de af forskellige kommuner ydede bidrag til statskolernes ~~an-~~ **lægsudgifter**. Den for statskolerne angivne bruttoudgift svarer ikke til den i statsregnskabet anførte, idet beregningen af udgiften til forrentning og afskrivning har måttet foretages efter de samme regler, som anvendes i den ~~storkøbenhavnske~~ **storkøbenhavnske** refusionsordning og ikke efter de ved opstillingen af statsregnskabet sædvanligt ~~anvendte~~.

Enkelthederne i beregningen vil fremgå af de vedføjede bilag,, Bilag 1 (kommunale gymnasieskoler), bilag 2 (kommunale ~~mellem-~~ og realskoler), bilag 3 (~~stats-~~ skoleudgifterne) og bilag 4 (ordningens virkning for de ~~kommuner~~, der har statsskole, og som kommer til at bære

en væsentlig del af tilsvaret til staten).

I sammendrag vil den **storkøbenhavnske** ordning give følgende resultat, hvis den gennemføres for provinsen*

2/5 af de kommunale gymnasieskole- driftsudgifti	2.487.425 kr.
2/5 af de kommunale mellem- og real- skole- driftsudgift:	<u>8.648.895 kr.</u>
Statens tilskud til kommuner ialt	11.136.320 kr.
» kommunernes tilskud til stats- skoledriften»	
3/5 af bruttoudgiften 9.024.588 kr.	<u>5.414.760 kr.</u>
Statens nettoudgift	5.721.560 kr.
Statens nuværende udgift;	
Kommunale gymnasieskoler 1.270.553 kr.	
Kommunale mellem- og realskoler	<u>609.655 kr.</u>
	<u>1.880,208 kr.,</u>
	3.841.352 kr.

Man må imidlertid stille sig tvivlende overfor, om denne for de **storkøbenhavnske** kommuner så gunstige tilskudsordning fortsat bør opretholdes, idet forudsætningerne for dens tilblivelse gennem den meget stærke udvikling af eksamensskolevæsenet i de 3 **hovedstads-**kommuner i nogen grad synes at have forskudt sig. Hertil kommer, at ordningen ikke i sig selv er helt rationel, idet bestemmelsen om, at statens refusion af 2/5 af kommunernes udgifter uden hensyntagen til den kommunerne allerede i medfør af lærerlønningssloven af 12. juli 1946 § 44 ydede delvise refusion af lærerlønningssudgiften (gælder dog kun Frederiksberg og Gentofte) fører med sig, at det bliver billigere for en kommune at holde børnene i den kommunale eksamensskole end i statsskolen, idet kommunen ikke i det sidste tilfælde nyder godt af lærerlønningstilskuddet, men skal tilsvare den fulde 3/5 af udgiften» Yderligere kan det anføres, at ordningen vil føre til et ret omfattende arbejde med udarbejdelse af refusionsberegninger mellem stat og kommuner og mellem kommuner indbyrdes og kan nødvendiggøre

en ret omfattende kontrol med, hvilke beløb der tages til udgift på kommunernes skoleregnskaber, hvorhos man finder selve princippet i ordningen, hvorefter den ene part gennem forøgelse af sine skoleudgifter uden nærmere forhandling kan påføre den anden part øgede udgifter, uheldig. Endelig må det bemærkes, at den i ordningen liggende pligt for kommunerne til at bidrage til statsskolernes drift og til driften af de i andre kommuner beliggende kommunale eksamensskoler i forhold til det antal børn, som fra kommunen søger henholdsvis statsskolen eller vedkommende kommunale eksamensskole, rammes af de samme indvendinger, som nedenfor side 23 er anført imod det under B. omhandlede forslag»

B, En for hele landet gældende ensartet ordning, byggende på stateskolernes udgift pr. time.

Man har endvidere indenfor udvalget drøftet et forslag om at bygge en for hele landet gældende ensartet tilskudsordning på udgiften pr. time i statsskolerne.

For de kommunale gymnasieskoler ville det her være nærliggende at bringe de i loven af 15. marts 1947 om tilskud til de private gymnasieskoler givne regler i anvendelse på følgende måde:

Staten yder i samlet tilskud 2/3 af udgiften pr. time i statens egne skoler. Det tilskud til lærerlønnen, som er udbetalt i henhold til lærerlønningensloven, fradrages, inden udbetalingen finder sted.

Tilskud ydes dog kun for 2 klasser på hvert klassetrin i mellemskolen. Til overskydende klasser på disse trin ydes tilskud efter reglerne for tilskud til kommunale mellem- og realskoler.

Har skolen mindre end 14 elever i gennemsnit pr. klasse i real- og gymnasieklasser og mindre end 20 elever i gennemsnit pr. klasse i mellemskolen, nedsættes det beregnede tilskud efter forholdet mellem det faktiske gennemsnitlige elevtal og henholdsvis 14 og 20.

Som betingelse for opnåelse af tilskud måtte kræves,

at skolen med tilfredsstillende resultat har afholdt eksamen mindst een gang, og

at elever fra andre kommuner har adgang til optagelse på lige fod med elever fra vedkommende kommune i det omfang, pladsforholdene tillader det,

Da staten ikke driver selvstændige mellem- og realskoler, har man ikke til brug ved beregningen af tilskuddet til de kommunale mellem- og realskoler umiddelbart et udgiftstal til rådighed. Da den udgiftspost, der udviser størst svingning fra gymnasieskolen til mellem-skolen, er lønningsudgiften, vil man imidlertid kunne hente nogen vejledning i en sammenligning mellem lønnings-satserne for de 2 skoleformer.

Lektorers begyndelsesløn er	5.700 kr,	og slutløn	8.100 kr _e	
Adjunktens	-	-	3.780 " - "	5.980 "
Andre læreres	-	-	3.420 " - "	5.580 -

Lektorer og adjunkter har et pligtigt ugentligt timetal på 27 og andre lærere 30 timer. Lektorers og adjunktens løn må altså forhøjes med 1/9 for at finde forholdstallet vedrørende udgiften pr« time og pr. elev. Da gymnasieklasserne desuden kræver flere særklasser (laboratorier) og større samlinger til fysik, naturhistorie m.m., kan forholdstallene sættes til 9 for gymnasiet og 6 for mellem-skolen. Udgiften til mellem- og realskolen kan altså sættes til 2/3 af gymnasiet, Det bemærkes i denne forbindelse, at udvalget af 1941 i et bilag III til betænkningen (side 24) på grundlag af forholdet mellem udgiften pr. klasse i en kommunal mellem- og realskole og i en kommunal gymnasieskole i Storkøbenhavn har anslået udgiften pr. klasse ved driften af en tænkt statsmellem- og realskole til ca. 91% af udgiften pr. klasse ved driften af en stor-københavnsk statsskole, altså væsentlig mere end de 66,67%, som nærværende beregning kommer til.

Tilskuddet måtte herefter ydes efter følgende regler

Staten yder til de kommunale mellem- og realskoler i Storkøbenhavn og provinsen i samlet tilskud pr. time $2/3$ af det **beløb** pr. time, som ydes til de kommunale gymnasieskoler. Det tilskud til lærerlønnen, som er ydet i henhold til lærerlønningsloven, fradrages, inden **udbetalingen** finder sted.

Har skolen mindre end 14 elever i gennemsnit i realklasserne (øverste præliminærklasse) og mindre end 20 i gennemsnit i mellemskoleklasserne (de andre præliminærklasser), nedsættes det beregnede tilskud efter forholdet mellem det faktiske gennemsnitlige elevtal og henholdsvis 14 og **20**.

Som betingelse for opnåelse af tilskud måtte kræves,

at skolen med tilfredsstillende resultat har afholdt eksamen mindst een gang, og

at elever fra andre kommuner har adgang til optagelse på lige fod med elever fra vedkommende kommune i det omfang, pladsforholdene tillader det.

For udenbys elever i en kommunal gymnasieskole betales af hjemstedskommunen et beløb pr. elev, svarende til $1/3$ af udgiften pr. elev i statsskolerne og for udenbys elever i en kommunal mellem- og realskole $2/9$ af udgiften pr. elev i statsskolen.

Som bidrag til driften af statsskolerne betaler alle kommuner, for hver elev de har i statsskolen, $1/3$ af udgiften pr. elev, dog således, at der for de kommuner, der har ydet bidrag til en statsskoles anlægsudgift, tages fornødent hensyn hertil.

Efter dette forslag ville man opnå,
at staten i tilskudsmæssig henseende behandle alle kommunale eksamensskoler ens uanset deres **beliggenhed**,
at kommunerne ikke gennem deres udgiftspolitik kunne **bestemme** statens tilskudsudgift,
at alle kvalificerede elever kunne få adgang til eksamensskole uden hensyn til, om deres hjemstedskommune kan el-

ler vil indrette en eksamensskole eller ønsker at skaffe adgang til en **nabokommunes** eksamensskole ved **frivillig** at yde bidrag til denne,
at de kommuner, i hvilke statsskolerne er placeret, mister den fordel, de hidtil har haft ved, at statsskolernes mellemskole erstattede en kommunal mellemskolerække og fremtidig må bære samme udgift til eksamensskolevesenet som de kommuner, der ikke hidtil har haft statsskole, samt endelig
at man herved får en tilskudsordning, der ikke kræver regnskabskontrol og i. det hele vil være let at administrere.

En udgiftsfordeling efter dette forslag vil dog ikke være helt rationel, idet statens tilsvær til kommunerne bygges på udgiften pr. time, medens kommunernes tilsvær til staten og opgørelsen af kommunernes indbyrdes mellemværende bygges på elevudgiften. Refusionen mellem kommunerne indbyrdes og beregningen af kommunernes tilsvær til staten vil imidlertid rent praktisk ikke kunne bygges på en timeudgift, og opbygning af ordningen i det hele på grundlag af elevudgiften ville medføre en begunstigelse af de store skoler, medens behovet for statsstøtte ville være størst ved de mindre skoler med den lave **klassekvotient**.

De økonomiske virkninger af dette forslag ville beregnet på grundlag af forholdene i finansåret 1948/49 blive følgende (se til sammenligning den som bilag 6 vedheftede oversigt over den **storkøbenhavnske** refusion for finansåret 1948/49):

København.

Tilskud til gymnasieskoler	519.313 kr.	
Tilskud til mellem- og re- alskoler	<u>1.407.948 kr.</u>	
Statstilskud ialt	1,927.261 kr.	
Kommunens tilsvær til staten	<u>689.295 kr.</u>	
Statens nettoudgift efter forslaget		1.237.966 kr.
Nuværende statstilskud	4.537.825 kr.	
Nuværende tilsvær til sta- ten	<u>1.286.640 kr.</u>	
Statens nuværende nettoud- gift		<u>3.251.185 kr.</u>
Statens mindregift efter forslaget		2.013.219 kr»

Frederiksberg.

Tilskud til gymnasieskoler	198.874 kr.	
Tilskud til mellem- og re- alskoler	<u>523.348 kr.</u>	
Statstilskud ialt	722.222 kr.	
Kommunens tilsvær til sta- ten	<u>235.752 kr.</u>	
Statens nettoudgift efter forslaget		486.470 kr.
Nuværende statstilskud	1,007.773 kr.	
Nuværende tilsvær til sta- ten	<u>440.056 kr»</u>	
Statens nuværende nettoud- gift		<u>567.717 kr.</u>
Statens mindregift efter forslaget		81.247 kr,

Gentofte.

Tilskud til gymnasieskoler	176.413 kr.	
Tilskud til mellem- og re- alskoler	<u>348.436 kr.</u>	
Statstilskud ialt	524.849 kr.	

overført:	524.849 kr.	
Kommunens tilsvær til staten	<u>474.498 kr.</u>	
Statens nettoudgift efter forslaget		50.351 kr-
Nuværende statstilskud	1,162.446 kr.	
Nuværende tilsvær til staten	<u>885.700 kr.</u>	
Statens nuværende nettoudgift		<u>276.746 kr.</u>
Statens mindreudgift		226,395 kr _e

Provinsen»

Tilskud til gymnasieskoler	2.368,579 kr.	
Tilskud til mellem- og realskoler	<u>4.582.503 kr.</u>	
Statstilskud ialt	6.951.082 kr.	
Kommuners tilsvær til staten	<u>3.137.376 kr.</u>	
Statens nettoudgift efter forslaget		3.813.706 kr.
Tilskud efter gældende regler«		
Gymnasieskoler	1.270.553 kr.	
Mellem- og realskoler	<u>609.655 kr.</u>	1.880,208 kr»
Statens merudgift efter forslaget		1.933.498 kr.

Det samlede økonomiske resultat for staten **af denne** tilskudsordning skulle herefter blive følgende«

I forhold til København, besparelse	2,013.219 kr.
I forhold til Frederiksberg, besparelse	81.247 kr.
I forhold til Gentofte, besparelse	<u>226.395 kr.</u>
Ialt besparelser	2.320.861 kr.
I forhold til provinsen, merudgift	<u>1,933.498 kr.</u>
Ialt besparelse for staten	<u>387.363 kr«</u> =====

Porslagets værdi ligger i, at det gennemføres som en for hele landet gældende ordning, altså også for **Storkøbenhavn**, og de for staten med ordningen forbundne

økonomiske fordele hænger særligt sammen med dette samt med forslaget om at lade kommunerne ude i landet yde bidrag til **statsskoleledriften**. Herved går man imidlertid ud over de for udvalgets arbejde ved kommissoriet og udvalgets sammensætning satte grænser.

En væsentlig forudsætning for, at ordningen skal byde børnene den lige adgang til eksamensskolen, er det dernæst, at bestemmelsen om pligt for alle kommunale eksamensskoler til at modtage alle kvalificerede elever, der melder sig uden hensyn til deres hjemsted, og den i forbindelse hermed stående bestemmelse om, at hjemstedskommunen er pligtig at yde sit bidrag til driften af den pågældende kommunale eksamensskole, gennemføres. Ved denne bestemmelse griber man imidlertid ind i den ved folkeskoleloven fastsatte ordning, hvorefter en kommune selv er rådig over, hvorledes dens skolevæsen skal organiseres indenfor lovens rammer, (jfr. dog § 3 i lov nr. 194 af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning m.m. i de offentlige højere alment skoler). En kommune bestemmer efter folkeskoleloven selv, om den vil indrette en eksamensskole og påtage sig de dermed forbundne økonomiske byrder. **Bestemmelsesfriheden** i denne sidstnævnte henseende fratages imidlertid kommunen ved den i forslaget liggende pligt til at yde bidrag til en statsskole eller en anden kommunes eksamensskole, og man rører således herved ved et princip, som det næppe bør tilkomme et udvalg af så relativt begrænset sammensætning som nærværende at tage stilling til.

Da gennemførelsen af en virkelig rationel og ensartet ordning af statens **tilskudsmæssige** stilling overfor samtlige kommunale eksamensskoler således efter de af udvalget foretagne undersøgelser vil forudsætte enten indgreb i den på særlig aftale hvilende ordning for Storkøbenhavn eller indgreb i den kommunerne indenfor folkeskolelovens rammer tilsikrede ret til selv at træffe

bestemmelse om, hvorvidt de vil påtage sig udgifter til et eksamensskolevæsen, og da udvalget efter sit kommissorium og sin sammensætning formelt må føle sig afskåret fra at stille forslag om indgreb af nævnte art, har et flertal indenfor udvalget (Bentved, Dahl, Hendriksen, Jespersen, Juhl, Woldhardt Madsen, Norbøll, Refslund Thomsen, Vøhtz) bestræbt sig for at finde frem til et forelag, der ved en videre udbygning af de gældende tilskudsordninger skaber større ligelighed i statens tilskudsmæssige behandling af de kommunale eksamensskoler i og uden for Storkøbenhavn (jfr. nedenfor under III), medens et mindretal (Højrup og Nygård) har ønsket at fremsætte det nedenfor under IV angivne forslag om en principiel nyordning af tilskudsreglerne.

Et andet mindretal (Valentin Hansen) har ikke kunnet tiltræde noget af disse 2 forslag og har derfor under V formuleret en særudtalelse.

III. Udvalgets flertalsforslag.

Efter at man som ovenfor anført har måttet opgive tanken om at gennemføre en ensartet for hele landet gældende tilskudsordning, har man ved udformningen af de nedenfor omtalte forslag bestræbt sig på at finde frem til regler for tilskudsydelsen, der kan lette adgangen til oprettelse af eksamensskoler, hvor dette under den nuværende tilskudsordning er vanskeligt eller umuligt, samt lette adgangen til eksamensskolen for børn fra kom-
iTinner, i hvilke der ikke findes eksamensskoler.

Disse betragtninger fører til en tilskudsordning, hvorefter den afgørende faktor i tilskudsbereg-
ningen bliver skolens klasse- eller timeantal og ikke dens elevtal, selv om dette sidste vel ikke bør lades helt ude af betragtning.

Endvidere kan hensynet til de børn, der er hjemmehørende i kommuner, i hvilke der ikke findes eksamensskole, tilgodeses gennem ydelsen af et særligt til-
skud i forhold til antallet af udenbys børn i skolen.

Da de satser, efter hvilke tilskuddet til de kommunale mellem- og realskoler udredes, har været uforandrede siden 1927, trods en siden da stedfunden stigning i pristallet fra 177 til 356, og da der ved loven af 15. marts 1947 om tilskud bl.a. til de private gymnasieskoler er foretaget en ændring i det princip for tilskudsberegningen, som hidtil har været fælles for de kommunale og de private gymnasieskoler, har man ved forslagens udarbejdelse ment at måtte tage et vist hensyn også hertil.

A, De kommunale mellem- og realskoler»

På grundlag af de om skolernes udgifter i 1948/49 foreliggende oplysninger kan udgiften pr. undervisningstime ansættes til gennemsnitligt 580 kr., hvoraf 360 kr. til lærerlønninger og 220 kr. til andre udgifter.

I disse, som i alle følgende beregninger, har udvalget helt ment at kunne sæ bort fra de tilskud, som kommunerne oppebærer fra den fælleskommunale udligningsfond,

Da der så sent som ved lærerlønningsloven af 12. juli 1946 er truffet bestemmelse om, hvorledes folkeskolens - herunder den kommunale eksamensskoles - lønningsudgifter skal fordeles mellem staten og kommunerne, har udvalget ment i sine overvejelser helt at kunne sæ bort fra den del af udgiften, der hidrører fra lønningerne, og alene se på, hvor stor en del af den resterende udgift, 220 kr. pr» time, staten bør overtage.

Nogen exact beregning af, hvor stor en del af denne restudgift, staten bør overtage, har selvsagt ikke kunnet opstilles, men da 2/5 af eleverne i en normal mellem- og realskole - nemlig 4. mellem og realklassen - normalt er ude over den undervisningspligtige alder, og kommunen derfor ikke har nogen pligt til at etablere undervisning for dem, er man standset ved et forslag om at lade staten bære 2/5 af de nævnte 220 kr., eller afrundet 90 kr. pr. time. Da tilskuddet efter udvalgets formening bør være **konjunkturbestemt**, foreslås det fastsat til et grundbeløb plus det til enhver tid gældende honorartillæg, eller da dette sidste for den periode, der har dannet grundlag for beregningen af de 220 kr., udgjorde **50%**, et grundbeløb af 60 ler, + tillæg, nu **85%**.

Efter de gældende regler består der en pligt for skolerne til at anvende 1/5 af statstilskuddet til fripladser til udenbys elever, men da en foretagen undersøgelse har vist, at der følges en forskellig praksis med hensyn til modtagelsen af de udenbys elever, og at der rent faktisk gør sig store forskelligheder gældende med hensyn til det omfang, i hvilket skolerne modtager elever fra andre kommuner, er byrden af den i de **nuværen-**de regler indeholdte bestemmelse stærkt varierende fra skole til skole.

Man foreslår derfor, at denne regel afløses

af en bestemmelse om, at enhver kommunal mellem- og real- skole har pligt til at modtage udenbys elever fra kommuner, der ikke selv har indrettet en tilsvarende eksamen- skole, i det omfang, pladsforholdene tillader det«,

Gennem det foran omhandlede tilskud på 60 kr. plus tillæg dækkes 2/5 af eksamensskoleudgiften - bortset fra udgiften til lærerløn - eller gennemsnitligt hele udgiften ved undervisning af elever over den **under- visningspligt** ige alder. Da tilskuddet beregnes pr« time, vil der også kunne være tilskudsmæssig dækning for de udenbys elever, der er over den undervisningspligtige al- der. Da den pågældende kommune imidlertid heller ikke har nogen forpligtelse overfor de udenbys elever i un- dervisningspligtig alder, er det rimeligt at give et ekstra tilskud til **disse**. Indførelsen i tilskudsordningen af et sådant særligt tilskud vil iøvrigt være egnet til at fremme samarbejdet mellem kommunerne om løsning af eksamensskolespørgsmålet og bremse tilskyndelsen til at indrette eksamensskole på et for løst grundlag, og dette særlige tilskuds indførelse skulle således også fra et statsfinansielt synspunkt byde fordele, idet statens ud- gift til dette tilskud vil være væsentlig mindre end de udgifter, **udbygningen** af en lille selvstændig skole vil påføre statskassen. En nøjagtig beregning af, hvor stærkt disse elever belaster en skoles udgiftsbudget, kan ikke foretages, men da normaludgiften pr. klasse er beregnet til ca. 7.000 kr., og da elevtallet pr. klasse i mellem- skolen højst må være **30**, kan udgiften pr. elev ansættes til $\frac{7000}{30} = 233,33$ kr, og en fuld udligning skulle der- for kunne gives ved ydelse af dette beløb pr« elev i un- dervisningspligtig alder, Imidlertid må det være at fore- trække, at dette særlige tilskud ydes i forhold til det samlede antal udenbys elever, uanset om de er i **undervis- ningspligtig alder** eller **ej**, og dette vil kunne gøres ved at reducere det beregnede beløb 233,33 kr. til 3/5 - Jfr«, bemærkningen ovenfor om, at 2/5 af eleverne skønnes at være over den undervisningspligtige alder» - Man kommer

herved frem til et tilskudstal på ca. 140 kr., der igen kan opdeles i et grundbeløb på 90 kr. plus tillæg for tiden 85% eller ialt 166,50 kro

Tilskud efter disse regler skulle kunne opnås, når en skole med tilfredsstillende resultat har dimitteret til eksamen mindst een gang og på vilkår, at skolen optager udenbys elever fra kommuner, i hvilke der ikke findes kommunal eksamensskole, på lige fod med egne elever i det omfang, pladsforholdene tillader det, og

at skolen har mindst 20 elever i gennemsnit pr. klasse i eksamensnellemskolen og 14 i realklassen, ~ I præliminærskoler regnes ældste klasse i denne henseende som realklassen og de øvrige som mellemkoleklasser.

- Er skolens elevtal lavere, nedsættes det beregnede tilskud, bortset fra tilskuddet til udenbys elever, efter forholdet mellem det faktiske elevtal og henholdsvis 20 og 14«

Udgiften ved dette forslag vil stille sig således! Tilskud pr. time vil andrage 60 kr. plus 85% eller ialt 111 kr. Hver klasse har højst 36 timer ugentlig, og da antallet af klasser pr. 1. oktober 1953 var 1.460, kan det samlede ugentlige timetal anslås til 52.560 fordelt på 188 skoler i 140 kommuner. Antallet af udenbys elever i disse skoler var pr. 1. oktober 1953 ca. 4.500 Tilskuddet efter den foreslåede tilskudsordning kan herefter beregnes således:

52.560 timer à 111 kr,	5.834.160 kr,
4.500 udenbys elever à 166,50 kr.	<u>749.250 kr.</u>
Ialt	6.583,410 kr.

Efter den gældende tilskudsordning har tilskuddet pr, 1. oktober 1953 andraget:

11.597 elever i 4. mellem- og real- klasse à 20 kr,	231.940 kr.
1.459 klasser a 450 kr,	656.550 kr.
3 klasser à 225 kr.	675 kr.
294,10 elever à 50 kr.	14.705 kr.
	<u>903.870 kr.</u>

således at merudgiften ved forslaget vil blive

5.679.540 kr.

33, De kommunale gymnasieskoler.

Det samlede statstilskud til de kommunale gymnasieskoler (*incl.* lærerlønstilskud) var indtil loven af 15* marts 1947 det samme som til de private gymnasieskoler, nemlig halvdelen af udgiften pr. elev ved driften af de offentlige gymnasieskoler i Storkøbenhavn.

Ved loven af 15. marts 1947 blev tilskuddet for de private gymnasieskoler ændret til 2/3 af udgiften pr. time i de offentlige gymnasieskoler i Storkøbenhavn«

Udvalget har fundet det rimeligt at lade tilskuddet til de kommunale gymnasieskoler undergå en tilsvarende ændring, således ~~ett~~ tilskuddet blev beregnet med 2/3 af udgiften pr. time i stedet for med 1/2 af udgiften pr. elev, at den hidtidige regel om, at der overhovedet kun ydes tilskud til 2 mellemskolerækker og en realklasse ved den kommunale gymnasieskole ændres derhen, at der til timer udover de fra 2 mellemskolerækker plus 1 realklasse hidrørende, ydes samme tilskud som til mellem- og realskolerne eller 60 kr. pr. time plus tillæg.

Efter den gældende tilskudsordning beregnes det i henhold til lærerlønningensloven ydede tilskud pr. elev på grundlag af det samlede elevtal og for hver enkelt skole, og der tillægges under hensyn til statens udgift til pensionering af lærerne et beløb på 10%.

Da statens deltagelse i udgiften til ~~pensio-~~nering af lærere ved private eksamensskoler nu stort set er af samme størrelse som ved de kommunale skoler, finder man det ikke rimeligt at opretholde bestemmelsen om de 10% forhøjelse af lærerlønstilskuddet. Da formålet med det i henhold til lærerlønningensloven ydede tilskud iøvrigt må have været at friholde den enkelte kommune for **risikoer** ved gamle lærere med mange alderstillæg, forekommer det inkonsekvent, at man ved beregningen af det særlige tilskud til gymnasieskolen igen inddrager denne fordel ved at yde det direkte tilskud som et supplement til lærerlønningstilskuddets

Udvalget mener dog ikke, at man af denne grund skal opgive selve princippet om tilskuddet som et suppleringsstilskud, idet de uheldige virkninger skønnes at kunne fjernes ved en **bestemmelse** om, at lærerlønningstilskuddet pr. time skal beregnes som et gennemsnit for samtlige skoler.

Uanset at de kommunale gymnasieskoler i højere grad end de kommunale mellem- og realskoler må betragtes som oplandsskoler, således at dette forhold allerede må være taget i betragtning ved fastlæggelse af den hidtidige tilskudsordning, mener man endvidere, at det vil være nødvendigt at yde samme tilskud **pr.** udenbys elev i gymnasieskolens mellem- og realklasser som foreslået for mellem- og realskolerne, idet en kommune, der har både gymnasium og selvstændig mellem- og realskole, uden en sådan regel ville være stærkt tilskyndet til at henvise alle udenbys elever til mellem- og realskolen, hvilket næppe ville være pædagogisk heldigt.

Det vil i denne forbindelse være naturligt for den kommunale gymnasieskole at fastslå pligt til modtagelse af udenbys elever i det omfang, pladsforholdene tillader det.

Ved lov af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning m.m. i de off **entlige** hø jere almenskoler mister de kommunale gymnasieskoler skoleafgiftsindtægter, der af købstadsforeningen er opgjort til et samlet beløb af ca. 420.000 kr., hvortil kommer de udgifter, som lovens krav om gratis undervisningsmidler påfører kommunerne, og som af købstadsforeningen er anslået til ca. 220.000 kr. Den foreslåede tilskudsordning har ikke taget hensyn til den herigennem stedfindende forringelse af kommunernes økonomiske stilling, og udvalget foreslår derfor, at den opstillede tilskudsordning suppleres med et særligt tilskud, svarende til det, der under forhandlingerne i folketinget om den nævnte lov er stillet de private gymnasieskoler i udsigt, jfr, den af det pågældende

folketingsudvalg den 19. maj 1954 afgivne betænkning.

udgiften ved dette forslag kan på grundlag	
af tilskudstallet for finansåret 1952/53 opgøres således«	
Udgift pr. time i Storkøbenhavn	964,57 kr«
Tilskud pr. time uden for Storkøbenhavn 2/3 heraf eller	643,05 kr»
Heri fragår det gennemsnitlige lærerlønnings tilskud pr. time	
2.972.780 s 10.565	=
	<u>281,38 kr.</u>
Supplerings tilskud pr, time	361,67 kr.

Samlede tilskud i

8.926 timer å 361,67 kr.	3.228,267 kr.
1.639 overskydende timer å 111 kr«,	181.929 kr.
Tilskud til udenbys elever"	
1.287 elever å 166,50 kr.	<u>214.286 kr,</u>
Samlede tilskud ialt	3.624,482 kr.
Tilskud 1952/53 efter gældende regler	<u>1.258.111 kr.</u>
Merudgift for statskassen	2.366.371 kr.

Det samlede tilskud fra staten til kommunerne udenfor Storkøbenhavn skulle herefter blive«

Mellem- og realskoler	6.583.410 kr.
Merudgift	5.679.540 kr.
Gymnasieskolerne	3.624.482 kr.
Merudgift	<u>2.366.371 kr.</u>
Samlede udgift	100207.892 kr.
Merudgift ialt	8.045.911 kr.

IV. Mindretalsforslag stillet af J. Højrup
og tiltrådt af P. Nygård.

Mindretallet er enig med flertallet i, at den storkøbenhavnske ordning ikke bør overføres til provinsen. Det er urigtigt, at kommuner kan opstille deres udgifter ganske efter behag - sætte mange eller få børn i klasserne» bygge dyrt eller billigt, sætte grundpriser højt eller lavt, medtage sociale udgifter o.s.v. - uden kontrol fra statens side og dog få statstilskud til disse udgifter uden hensyn til statens egne udgifter ved tilsvarende skoler.

Og det er i modstrid med lærerlønningsloven, at der gives tilskud til kommunale løntillæg og pension af disse, og at statstilskuddet til lærerlønnen ikke fradrages, inden eksamensskoletilskuddet udbetales»

Flertallet sympatiserer i afsnit B med en for hele landet gældende ordning, bygget på statsskolernes udgift pr. time, men opgiver tanken om at gennemføre en så retfærdig ordning, fordi kommissoriet siger, at udvalget kun skal drøfte ændringer vedrørende tilskud til de kommunale eksamensskoler "uden for København, Frederiksberg og Gentofte"¹,

Flertallet foreslår derefter at yde provinsskolerne et forhøjet tilskud efter udviklede beregninger. Det foreslår bl.a. at yde et tilskud til mellem- og real-skolerne i provinsen på ialt 6.583.410 kr.

Men da Storkøbenhavn i 1952/53 fik 9,5 mill, kr« til undervisning af 19.000 børn, og da der er 33.000 børn i provinsens kommunale mellem- og realskoler, så bliver provinsen stadig stærkt forfordelt, Storkøbenhavn får 500 kr. pr. barn, provinsen 200 kr.

En så uretfærdig ordning kan mindretallet ikke være med til at foreslå. Der vil ikke blive ro om dette spørgsmål, før staten ligestiller alle kommuner og yder nøjagtig samme tilskud til de samme skoleformer i alle kommuner.

Statsskatterne er nu blevet så trykkende, at statstilskud må ydes efter retfærdige principper« Nogle kommuner bør ikke kunne tiltvinge sig betydelige fordele på andres bekostning ved hjælp af gamle traditioner.- der ikke er blevet ændret efter forholdenes udviklings Dette må gælde både Storkøbenhavn og de provinsbyer, der har statsgymnasier«,

Mindretallet kan derfor heller ikke tiltræde flertallets forslag, fordi det ikke indeholder forslag om, at statsgymnasiebyerne skal yde et rimeligt bidrag til staten for de børn, der bliver undervist i disse skoler» Når alle disse byer nu får et betydeligt tilskud til deres kommunale mellem- og realskoler, så må de samtidig have pligt til at yde staten et bidrag for deres egne børn i dens skoler. De kan ikke vedblivende få deres børn undervist gratis i **statsskolerne.**

Der må også tages et vist forbehold overfor de kommuner, der optager mange uegnede børn i mellemskolen, som må forlade skolen inden afslutningen. Staten kan ikke yde eksamensskoletilskud til disse børns undervisning.

Inden statstilskuddet udbetales, må beløbene sættes i forhold til det børnetal, der virkelig gennemfører undervisningen og tager mellemskoleeksamen. Hvis 100 børn optages i l. m., og kun 75 tager eksamen 4 år efter, må beløbet nedsættes med 25%.

Flertallet mener ikke, at dette udvalg med begrænset sammensætning bør tage stilling til flere af de drøftede spørgsmål« Mindretallet mener tværtimod, at det er udvalgets pligt at fremsætte sit syn på alle forhold vedrørende tilskudsspørgsmålene og forelægge det mest retfærdige forslag, altså flertallets forslag B, der bygger på statsskolernes udgift pr. time. Dette forslag fastholder mindretallet.

Ministeriet og folketinget må derefter overveje forslagene og afgøre sagen»

Den historiske udvikling,

I forrige århundrede opretholdt staten 12 latin-skoler - katedralskolerne i bispebyerne og de lærde skoler i Hillerød, Rønne, Horsens og Randers

Disse skoler skulle uddanne det nødvendige antal, studenter, der gennem fortsatte universitetsstudier kunne dygtiggøre sig til at besætte landets embeder.

I 1902 - året før Almenskoleloven blev vedtaget - var der i disse 12 statsskoler 1.410 elever, og der blev dimitteret 106 studenter fra dem. Driften af skolerne kostede 753.613 kr. Eleverne betalte 140.000 kr. i skolepenge. Desuden var der indtægter fra jordegods, tiende, hospitaler og kapitaler, så hele statens udgift til skolerne var 288.989 kr. - godt $\frac{1}{4}$ mill. kr.

Disse skoler havde ikke været tilstrækkelige. Derfor havde Helsingør, Kolding, Fredericia og Vejle oprettet kommunale latinskoler, og der var oprettet en snes private latinskoler, de fleste i København. I 1902 havde disse skoler 2.683 elever og dimitterede 240 studenter, altså mere end dobbelt så mange som statsskolerne. Nu efter 50 års forløb er forholdet et andet. Statsgymnasierne (35) har 14.111 elever og dimitterer 1.586 studenter, de kommunale (22) og private (12) har 13.007 elever og dimitterer 1.009 studenter. Udgifterne til statsskolerne er nu 19,2 mill. kr.

I 1902 var der endvidere oprettet kommunale realskoler i en snes byer, og desuden var der henimod 100 private realskoler, der alle sluttede med Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).

I 1903 kom Almenskoleloven, der helt forandrede forholdene. Piger fik adgang til statsgymnasierne, og mange flere både piger og drenge søgte ind i eksamensskolerne.

1914 udbrød 1ste verdenskrig. Pengenes værdi forringedes, og alle lønninger måtte forhøjes. Men mange af de private skoler - gymnasier og mellem- og realskoler -

kunne ikke forhøje skolepengene så meget, som de forhøjede lærerlønninger krævede. De stod overfor lukning, og i **provinsbyerne** måtte kommunerne, der har pligt til at sørge for børnenes undervisning, overtage ca. halvdelen og drive dem videre eller optage børnene i kommuneskolerne.

Men i Storkøbenhavn viste man større snildhed på dette som på andre områder. Man gik til rigsdagen og fik den til at hjælpe de 3 store kommuner, idet den lod statskassen betale 2/5 af de udgifter, som kommunerne ellers selv havde måttet bære ligesom i provinsen. Man fik rigsdagen til at tro, at kommunerne påtog sig særlige byrder ved at overtage disse privatskoler, og ved lov af 20. marts 1918 fik københavnske politikere rigsdagen til at vedtage, at staten overtog 10 af de private gymnasier, København overtog 4, Frederiksberg og Gentofte hver 1«

Det udvalg, der havde udarbejdet dette forslag og fået det gennemført, bestod afs Kaper, Friis-Skotte, fru Munch og Stauning fra København, **K.A.** Hammerich og frk. Hoffmann fra Frederiksberg, Parkov og **Næsted** fra Gentofte samt kontorchef Glahn fra **undervisningsministeriet**.

Men ikke nok med overtagelsen af **gymnasierne!** Der var mange private mellem- og realskoler, der heller ikke kunne klare sig. Dem måtte kommunerne naturligvis selv overtage, således som det skete i provinsbyerne» Men man fik mærkværdigvis rigsdagen til at vedtage, at udgifterne ikke alene ved disse overtagne private, men **også** ved alle de kommunale mellem- og realskoler, som kommunerne havde i forvejen, skulle deles mellem staten og kommunerne i samme forhold som ved gymnasierne, så at staten betalte 2/5 og kommunerne **3/5**.

Det embedsmandsudvalg, der den 8. august 1919 lavede overenskomsten mellem stat og kommuner og fastsatte de nærmere regler, bestemte oven i købet, at der skulle **"bortses"** fra den del af lærerlønnen, som staten allerede havde ydet i henhold til lærerlønningsloven. Dette beløb skulle ikke trækkes fra bruttoudgiften, før statens 2/5

blev beregnet. Og da staten betaler ca. halvdelen af lærerlønningen og bagefter har måttet betale $2/5$ af dette beløb een gang til, har staten i virkeligheden betalt København ca« 60tfo og Frederiksberg og Gentofte ca. 73% af udgifterne i stedet for 40% ($2/5$), som loven havde fastsat.

Forskellen mellem København og de to andre kommuner skyldes, at Frederiksberg og Gentofte skolevæsen står under staten og får samme tilskud til lærerlønningen som provinskøbstæderne, medens København får tilskud efter lov af 22. december 1919. Dette har været noget mindre, fordi det udregnes i forhold til statstilskuddet til lærerlønningerne i hele landet både i købstæder og landsogne.

Men det har også altid været og må være sådan, at statstilskuddet til Københavns skolevæsen er mindre end til andre kommuners, fordi København har helt selvstyre over sit skolevæsen. Undervisningsministeriet (staten) har ingen myndighed over Københavns skolevæsen, kan ikke kræve ændringer i skoleplaner, bestemmer ikke lønninger, udnævner ikke de ledende embedsmænd o.s.v.

Og når staten ingen indflydelse har, kan den heller ikke give så stort tilskud. Den regel har altid været gældende i dette som i alle tilsvarende forhold.

I de første år beregnede hver kommune sine udgifter pr. elev, og dette tal blev benyttet, både når staten skulle betale $2/5$ til kommunerne, og når kommunerne skulle betale $3/5$ af udgifterne pr. elev i statsgymnasierne. Men så viste det sig, at udgiften pr. elev i statsskolerne var mindre end i kommunernes gymnasier, fordi kommunerne medregnede udgifter fra andre regnskabsbilag - administration, sociale udgifter, bospisning, læge- og tandlægeudgifter o.lign.

Man skulle tro, at dette havde bevirket, at statstilskuddet var blevet sat ned. Embedsmænd trådte sammen til ny forhandlinger, og den 27. oktober 1922 blev reglerne ændret således«

"Udvalget har været enigt om, at den hidtil anvendte delingsmåde, hvorefter der i opgørelsen mellem staten og den enkelte kommune beregnes refusion på grundlag af vedkommende kommunes udgiftstal, bør forlades, og idet man har bortset fra, hvilken økonomisk betydning det for de enkelte parter i forholdet ville medføre, at man fra reglen i § 3 i overenskomsten af 8, august 1919 går over til en ny beregningsmåde, er man enedes om som den mest rationelle ordning at anbefale, at man også i forholdet mellem staten og den enkelte kommune både for gymnasieskolers og mellem- og realskolers vedkommende anvender det princip, at hver af parterne får refusion efter sine egne udgifter".

Man gik altså den modsatte vej. Når man "bortser" fra noget, er det statens interesser, man bortser fra, for at kunne trække yderligere beløb over til kommunerne. Man taler om "den mest rationelle ordning", d.v.s., den fornuftigste for kommunerne, men ikke for staten.

Man kan forstå, at de kommunale embedsmænd arbejdede for at få større beløb fra staten. Men man kan **vanskeligtforstå**, at ministeriets embedsmænd, der skulle varetage statens interesser, kunne gå med til disse overenskomster, der favoriserer Storkøbenhavn på provinsens bekostning langt udover selve lovens bestemmelser. Dette har medført, at staten i de forløbne 34 år har måttet udbetale de tre store kommuner langt over 100 mill, kr, mere end de skulle have haft, hvis de havde fået tilskud efter de samme regler, som provinsens kommunale mellem- og realskoler og gymnasier har fået tilskud efter.

Gymnasier i provinsen.

Da staten havde overtaget de 10 private gymnasier i **Storkøbenhavn**, rejstes der krav fra provinsen, og ved lov af 4. oktober 1919 overtog staten 6 private gymnasier i følgende byer: Esbjerg, Odense, Svendborg, Rungsted, Birkerød og **Lyngby**. Men mærkelig nok blev der begået den fejl, at kommunerne ikke blev pligtige til at betale 3/5 af udgifterne, som det var lovfæstet året før for Storkøbenhavns vedkommende. Der manglede overblik og konsekvens i de års skolelovgivning,,

Der var nemlig flere andre byer, der **siden** 1903 selv havde måttet oprette gymnasier, fordi staten ikke havde villet gøre dets Aarhus, Hjørring, Nakskov og Herning.

Disse byer - og de tidligere **nævnte**: Helsingør, Kolding, Fredericia og Vejle - fik kun fra 3,000 - 9.000 kr. årlig i tilskud til deres gymnasier og ønskede selvfølgelig nu, at staten skulle overtage dem eller i hvert fald give tilskud efter de storkøbenhavnske regler. Men de måtte nøjes med det tilskud, som de private gymnasier, som ikke ville overtages af staten, fik, nemlig halvdelen af bruttoudgiften pr. elev i de af stat og kommuner drevne gymnasier i Storkøbenhavn. Og fra dette beløb blev endda trukket statens andel i lærerlønnen + **10%** af hensyn til pensionsudgifter, skønt sådanne fradrag ikke skete i **Storkøbenhavn**.

Det er uforståeligt, at ministeriet kunne fastsætte så vilkårlige regler» I Storkøbenhavn bortses der fra den udbetalte lærerløn, men overfor provinsbyer blev lærerlønnen omhyggeligt trukket fra og oven i købet **10%** til pension. Man må også undres over, at hovedrevisoraterne aldrig har bemærket noget om denne forskellige behandling af provins og hovedstad.

Den store skolekommission af 1919» der arbejdede i disse år, havde dog opmærksomheden henvendt på sagen. Både politikere og skolefolk var i betænkningen af 1923

enige om, at den storkøbenhavnske ordning skulle ophæves, og at eksamensskolerne derinde i økonomisk henseende skulle behandles efter de for hele landet givne regler. - Men det blev ikke **gennemført**.

Efter genforeningen overtog staten de tyske gymnasier i de 4 sønderjyske købstæder, men ellers har staten stadig været uvillig til at oprette gymnasier* Kun da en stor jernbanebygning i Struer blev ledig, fik denne by et statsgymnasium. Og for få år siden har staten overtaget et **kostgymnasium** i Tarm.

Piere mindre byer har derfor i de senere år selv måttet oprette gymnasiers Thisted, Nykøbing M., Frederikshavn, Nyborg, Slagelse, Næstved, Vordingborg, Maribo,

Nu begynder staten imidlertid igen at oprette gymnasier, men kun i store byer, der har et statsgymnasium i forvejen - Aarhus, Aalborg og københavnske omegnskommuner« Man skulle ellers synes, at disse store kommuner bedre kunne oprette kommunale gymnasier selv end ovennævnte mindre byer. Konsekvensen må i hvert fald blive, at staten overtager alle kommunale gymnasier og således påtager sig hele gymnasieundervisningen.

Mellem- og realskoler i provinsen.

Da Storkøbenhavn havde fået denne gunstige ordning ikke alene for gymnasier, men tillige for mellem- og realskoler, mente alle mindre købstæder og større **landkommuner**, der selv måtte drive **mellem-** og realskoler, at de måtte tilkomme samme statstilskud. Købstadforeningen og foreningen af landkommuner med bymæssig, bebyggelse rejste derfor krav om et sådant tilskud. Skolerne havde hidtil fået et lille tilskud fra 750 - 2.000 kr. hver, ialt 110.000 kr. På finansloven for 1925/26 blev dette tilskud forhøjet med 200.000 til 310.000 kr. Men da der var 77 skoler til at dele beløbet, blev det kun til en ubetydelighed til hver - ikke engang 1/10 af, hvad Storkøbenhavn fik.

På finansloven for 1926/27 bemærkedes det dog. at regeringen påtænkte "overvejelse af en ny tilskudsordning for de kommunale mellem- og realskoler"o

I trontalerne i 1927 og 1928 blev der bebudet en reform af den højere skole, og spørgsmålet om overenskomsten mellem staten og Storkøbenhavn blev igen rojsto Undervisningsminister Byskov udtalte under første behandling af finansloven i folketinget«

"Dog ønsker jeg i anledning af det ærede medlem hr. Bindsevs udtalelser om den storkøbenhavnske ordning at sige, at jeg ikke kan se, at man netop på dette ene område skulle være afskåret fra at søge eksisterende fejl ændret» Det er regeringens opfattelse, at denne ordning indeholder fejl, og at de bør ændres, På hvilke punkter og hvorledes man tænker sig disse ændringer foretaget, ja, det vil jo forslaget give oplysninger om, når det kommer frem« Jeg har blot villet gøre denne bemærkning, for at det ikke skulle komme til at se ud, som om jeg mente, at det storkøbenhavnske område var sådan en fredhellig plet, hvor man er afskåret fra at foretage en ændring til noget bedre"e

Men årene gik, og der kom ingen tilskudsordning for de kommunale realskoler i provinsen. Først den 16. juni 1941 nedsatte undervisningsminister Jørgen Jørgensen et udvalg til drøftelse af spørgsmålet om statstilskud til de kommunale realskoler m.v. - Udvalget afgav betænkning den 11. juni 1942. Bevillingen til kommunale realskoler blev så 1943/44 forhøjet en ubetydelighed fra 315.000 kr. til 542.000 kr., fordi der i løbet af de 20 år var kommet mange ny skoler til, og elevtallet i de gamle skoler var vokset, Men tilskuddet til provinskommunerne lå stadig under 1/10 af det beløb, som Storkøbenhavn fik.

Undervisningsminister, dr. Højberg Christensen, der selv havde været medlem af udvalget, nedsatte derfor den 28. december 1943 det nuværende udvalg.

På en eller anden måde fik kommissoriet den uheldige ordlyd, at udvalget kun skal stille forslag om tilskud til kommunale eksamensskoler udenfor København, Frederiksberg og Gentofte. Dette har vanskeliggjort udvalgets arbejde og er grunden til, at denne mindretalsindstilling må afgives o

Når udvalget ikke kan stille forslag vedrørende Storkøbenhavn, er der kun een mulighed for at skabe retfærdighed overfor alle provinsens skatteydere, nemlig den at indføre den storkøbenhavnske ordning for provinsen. Men da den er i modstrid med lovene og i det hele taget uheldig, vil dette ikke være tilrådeligt» Deri er mindretallet enig med udvalgets flertal.

Som nævnt fastsætter loven, at staten skal yde de storkøbenhavnske kommuner 40% (2/5) af udgiften. Men da man "bortser" fra det modtagne løntilskud, bliver stats-tilskuddet i modstrid med loven 60% og 73\$.

Endvidere giver de storkøbenhavnske kommuner betydelig højere lærerløn end fastsat i lærerlønningsloven. Også af dette betaler staten 2/5, endskønt det i lærerlønningsloven fastslås, at de kommuner, der giver løntillæg og det er der jo også en del i provinsen, der gør selv må betale det uden tilskud fra staten. Ja, i lønloven af 1946 blev der endogså indsat den bestemmelse, at staten ikke som tidligere vil betale pension af sådanne tillæg; den må kommunerne nu selv betale, I modstrid hermed får de storkøbenhavnske kommuner stadig 2/5 i tilskud både til løntillæg og pensioner.

Opgørelserne over skoleudgifterne fra kommunerne trænger altså til kritisk gennemgang fra ministeriernes eller hovedrevisoraternes aide.

Finanslovforslaget for 1949/50 viste, at en

<u>gymnasieelev</u> kostede	j i København	1,051 kr«
	i Frederiksberg	1,108 -
	i Gentofte	1*089 -
og en elev i mellem- og realskolen kostede«		
	i København	904 kr»
	i Frederiksberg	1,292 -
	i Gentofte	1,057 -

Disse tal viser, at der må være noget galt ved beregningerne. Det er ejendommeligt, at en elev i mellem-skolen på Frederiksberg kan koste 388 kr. mere end i København. Og det er uforståeligt, at en mellemskoleelev på Frederiksberg kan koste 184 kr. mere end en gymnasie-elev i samme kommune. Enhver ved dog, at lektorer og adjunkter har højere løn og færre timer end mellemskolelærerne, og at gymnasieklasserne har færre elever end mellemskoleklasserne, så gymnasieundervisningen må være den dyreste pr* elev, og det er den også alle andre steder, så der må være noget uholdbart ved beregningerne.

Forholdene har desuden udviklet sig sådan i de forløbne 35 år, at det må siges, at der er sket et brud på de forudsætninger, hvorunder overenskomsten i 1919 blev indgået. Dengang var det klart, at kun de børn, der kunne tage eksamen, skulle optages i eksamensskolen. Men det har efterhånden udviklet sig sådan, at man optager mange uegnede børn. I 1946 var frafaldet i København 33,4%.

Denne trediedel af børnene burde slet ikke have været optaget i mellemskolerne. Men den har bevirket, at København har fået 1/3 mere i statstilskud, end byen skulle have haft, altså ca. 2 mill» kr. om året. Så det har været en fin finansoperation for København,,

Og frafaldet i mellemskolen vil blive større i fremtiden. På Frederiksberg er man begyndt på en forsøgs-ordning, hvorefter alle børn fra grundskolen opflyttes i eksamensskolen, uanset om de består prøven eller ej. Og Københavns skoledirektion har vedtaget, at optagelsesprøven skal bortfalde. Det vil bevirke, at endnu tusinder af børn sættes i eksamensskolen, og at staten yderligere må betale millioner. Men undervisningen af disse uegnede børn må kommunerne virkelig selv betale uden ekstra tilskud fra staten, således som det sker i provinskommunerne. Provinsens skatteydere kan ikke være tjent med, at Storkøbenhavn får så kolossale tilskud, når de ikke selv får tilsvarende tilskud.

Da ordningen blev gennemført i 1919, gik der godt 8.000 børn i mellem- og realklasser i Storkøbenhavn, og det direkte statstilskud var if mill. kr. foruden oa. halvdelen af lærerlønnen« Nu er børnetallet steget til 19.000 børn, og statstilskuddet til $9\frac{1}{2}$ mill. kr. foruden lærerløntilskuddet. Skal der så i fremtiden optages mange flere uegnede børn, vil det som sagt yderligere stige med millioner.

Det kan dog ikke være rimeligt, at Storkøbenhavn ved store statstilskud i endnu højere grad skal gøres til et skattely for hele landet. Byen er stor nok allerede, hvad folketingets formand, hr. Gustav Pedersen, nylig har fremhævet. Storbyen har så mange tiltrækningsmuligheder, at de fleste gerne vil bo derinde, og når den så tillige er skattely, vil tilflytningen blive overvældende. Ifølge danske ligningskommissioners skatteskalaer for 1953/54 betaler en familieforsørger uden børn under 16 år med en indtægt på 12,000 kr. f i København 1.225 kr., Frederiksberg og Gentofte 882 kr. f Hjørring 2.053 kr., Vejle 2.052 kr., Thisted 2.110 kr. - Har han 25.000 kr» i indtægt, betaler han« i København 3.043 kr., Frederiksberg og Gentofte 2.191 kr., Hjørring 4.462 kr., Vejle 4.275 kr., Thisted 5.242 kr.

Når skatteyderne i provinsbyerne må betale dobbelt så meget i kommuneskat som i Storkøbenhavn, er det ikke underligt, at de kræver at få samme statstilskud til eksamensskolerne, som Storkøbenhavn får«

Den fremtidige ordning.

Gymnasierne»

Det mest konsekvente ville som sagt være, at staten overtog alle de kommunale gymnasier. Den har i øjeblikket 35» 11 i Storkøbenhavn og 24 i provinsen. Der findes 22 kommunale gymnasier, 6 i Storkøbenhavn og 16 i provinsen. Hvis den københavnske fordeling af udgifterne med 2/5 til staten og 3/5 til kommunerne blev gennemført for alle gymnasier, ville staten få mindre udgifter, end den har nu - fordi de provinsbyer, der er så heldige at have et statsgymnasium, kom til at bidrage til deres børns undervisning. Og alle kommuner blev derved ligestillet» Ingen blev begunstiget på andres bekostning!

Kan der ikke skabes flertal i folketinget for en så retfærdig ordning, må statstilskuddet til de ~~kommunale~~ gymnasier bygges på statens egne gymnasieudgifter. Det bør ikke som i Storkøbenhavn bygges på de kommunale udgifter, som staten ikke har medbestemmelse over, og som den ingen kontrol har med«

Da staten opretholder 35 gymnasier, kan det nemt regnes ud, hvad denne undervisning koster. Derved bliver administrationen let, og eventuel kontrol med kommunernes regnskab bliver unødvendig. Undervisningsministeriet udregner hvert år, hvor store de samlede udgifter (herunder forrentning og afskrivning) er ved statsgymnasierne. Kostskoleudgifter medregnes **ikke**.

Dette tal divideres med lærerpersonalernes samlede pligtige timetal, så har man udgiften pr. løntime. Det divideres ligeledes med det samlede elevtal, så har man udgiften pr. elev.

Lov af 15. marts 1947 har fastsat regler for ydelsen af statstilskud til de private gymnasier., Disse regler bringes til anvendelse på de kommunale gymnasier på følgende måde:

Staten yder pr. løntime et samlet tilskud på

2/3 af udgiften pr, løntime i statsskolerne. Det tilskud, der er ydet til lærerlønnen i henhold til lønningsloven, fradrages, inden udbetalingen finder sted.

Tilskud ydes kun for 2 klasser på hvert klassetrin i mellemskolen og 1 **realklasse**. Til overskydende klasser på disse trin ydes tilskud efter nedenstående regler for tilskud til kommunale mellem- og realskoler.

Mellem- og realskolerne«.

Da staten ikke driver selvstændige mellem- og realskoler, har man ikke til brug ved beregningen af statstilskuddet umiddelbart et udgiftstal til rådighed. Der må bygges på de storkøbenhavnske udgiftstal.

Ved refusionsopgørelsen for finansåret 1952/53 har København beregnet udgiften pr, elev til 1,201 kr. i mellemskolen og 1.555 kr« i gymnasiet. På Frederiksberg er tallene henholdsvis 1.417 og 1,709, i Gentofte 1.448 og 1.601.

København	$\frac{1201}{1555}$	- 78%
Frederiksberg	$\frac{1417}{1709}$	= 83%
Gentofte	$\frac{1448}{1601}$	- 90%

Der må være særlige forhold i **Gentofte**. Men regner vi med procenttallene i København og Frederiksberg, kan udgiften i mellem- og realskolen sættes til **80%** (4/5) af udgiften til gymnasieklasserne.

Mindretallet foreslår derfor, at følgende forslag gennemføres for alle eksamensskoler i provinsen. Regering og folketing må så samtidig bringe den storkøbenhavnsske ordning til ophør eller i hvert fald i overensstemmelse med 1918-lovens ordlyd, så der ikke kan ~~træk-~~kes langt større beløb ud af statskassen, end loven fastsatte«

Forslag

til lov om fordeling mellem staten og kommunerne af udgifterne ved driften af de offentlige eksamensskoler.

§ 1.

Udgifterne ved driften af de af staten og ~~kom-~~munerne drevne eksamensskoler - gymnasieskoler, ~~melle-~~og realskoler, præliminærskoler og kursus - uden for København, Frederiksberg og Gentofte - fordeles mellem staten og kommunerne efter de i denne lov givne regler.

§ 2.

Stk. 1.

Staten yder som bidrag til driften af de kommunale gymnasieskoler et beløb pr. ugentlig lærerløntime ved skolen, svarende til 2/3 af den gennemsnitlige brutto-udgift pr. ugentlig lærerløntime ved driften af statens højere almenskoler, med fradrag af det beløb, som staten har ydet i gennemsnitlig tilskud pr. ugentlig ~~lærer-~~løntime til de kommunale gymnasieskoler.

Stk. 2.

Ved opgørelsen af det tilskudsberettigede timestal kan højst medregnes 2 mellemskolerækker og 1 real-**klasse**. For eventuelt overskydende timer beregnes tilskud efter reglerne i § 3.

§ 3.

Staten yder som bidrag til driften af kommuna-

le mellem» og realskoler og præliminærskoler et beløb pr. ugentlig lærerløntime ved skolen, svarende til 8/15 af den gennemsnitlige bruttoudgift pr. ugentlig lærerløntime ved driften af statens højere almen-skoler med fradrag af det beløb, som staten har ydet i gennemsnitligt tilskud pr. ugentlig lærerløntime til de kommunale mellem- og realskoler og præliminærskoler.

Inden beløbet udbetales, fradrages så mange %, som frafaldet af børn har været i løbet af de 4 mellem-skoleår. Blev der optaget 100 børn i 1. nu og kun 90 tager mellemskoleeksamen, fradrages 10%; tager kun 85 eksamen, fradrages 15% o.s.v.

§ 4.

Tilskud beregnes og udbetales bagud efter afslutningen af statsskolernes regnskab.

Ved beregningen af statens bruttoudgift bortses der fra udgiften ved driften af Sorø akademis skole og kostafdelingerne, medens der medregnes udgiften til forrentning og afskrivning.

§ 5,

Stk. 1,

Tilskud ydes fra begyndelsen af det finansår, i hvilket en skole første gang har dimitteret til eksamen med tilfredsstillende resultat.

Stk. 2.

Det er iøvrigt en betingelse for opnåelse af statstilskud

- 1) at undervisningen er gratis,
- 2) at der gives alle kvalificerede elever adgang til optagelse i skolen, og
- 3) at elever fra andre kommuner har adgang til optagelse på lige fod med elever fra vedkommende kommune i det omfang, pladsforholdene tillader det.

Stk. 3.

Såfremt en skole har mindre end 14 elever i

gennemsnit pr. klasse i real- og gymnasieklasserne eller mindre end 20 elever i gennemsnit pr. klasse i mellemskolen, nedsættes det beregnede tilskud efter forholdet mellem det faktiske elevtal og henholdsvis 14 og 20.

§ 6.

Stk. 1.

For elever, der optages i en statsskole, yder hjemstedskommunen efter hvert skoleårs afslutning den pågældende statsskole et beløb pr. elev, svarende til 1/3 af den gennemsnitlige bruttoudgift pr. elev ved driften af statsskolerne.

Stk. 2.

Kommunernes bidrag efter stk. 1 beregnes på grundlag af det gennemsnitlige elevtal pr. 1. januar.

§ 7.

For elever, der optages i en af en anden kommune drevet eksamensskole, yder hjemstedskommunen efter hvert skoleårs afslutning den pågældende kommune pr. elev i en gymnasieskole et beløb, der svarer til 1/3 af den gennemsnitlige bruttoudgift pr. elev ved driften af statsskolerne, og pr. elev i en realskole eller præliminærskole 4/5 af dette beløb.

§ 8.

Undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler vedrørende nærværende love gennemførelse,

§ 9.

Nærværende lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i kraft den 1. april 1955.

Beregning af udgifter efter dette forslag»

Statsskolernes samlede udgift 1952/53 er opgjort til	17*937.423,69 kr»
Timetallet til	21,877 timer
Elevtallet til	13.319 elever
Udgiften pr. time bliver	822,21 kr.
Udgiften pr. elev	1,346,75 kr.

Tilskudstallet for statens tilskud til kommunerne bliver da:

for gymnasier $2/3$ af 822,21 kr. = 548,14 kr. pr. time
for m. & realsk. $8/15$ af 822,21- = 438,51 -

Fra disse tal skal fradrages, hvad staten har ydet i gennemsnitlig tilskud pr. ugentlig lærerløn timer.

I øjeblikket betaler staten godt halvdelen af den samlede lærerløn efter meget udviklede regler. Men 11. maj i år fremsatte undervisningsministeren i folkettinget forslag om, at staten i fremtiden betaler $4/5$ af samtlige løndele. Dette forslag bliver sikkert vedtaget til vinter og vil spare en mængde beregninger, og desuden give kommunerne lidt større tilskud til skolevæsenet. Denne statsydelse på $4/5$ af lærerlønnen kan da benyttes her.

I flertallets indstilling side 25. (A. De kommunale mellem- og realskoler) fremføres det, at efter foretagne beregninger i 1948/49 kunne udgiften pr. time ansættes til 580 kr«, hvoraf 360 kr. til lærerløn og 220 kr. til andre udgifter. Forholdet mellem disse udgifter er da $\frac{360}{220} - \frac{18}{11}$.

Tilskuddet 548,14 kr. til reducerede timer må da deles i dette forhold = $\frac{274,07}{207,90}$. Fra løndelen 340,20 skal fradrages den del af lønnen, som staten allerede har betalt, altså $4/5$. Tilbage bliver da $1/5 = 68,04$ kr.

Dette beløb lægges til de 207,90 kr. til andre udgifter = 275,94 kr. Dette beløb 276 kr« pr« reduceret time udbetales altså til de kommunale gymnasier»

I samme forhold $\frac{18}{11}$ deles de 438,51 kr. til overskydende timer (mellem & realskoler) $\frac{272,16}{166,32}$.

4/5 trækkes fra løndelen 272,16. Tilbage bliver 1/5 = 54,43 kr., der lægges til 166,32 kr. til andre udgifter - 220.75 kr«, hvilket beløb udbetales for overskydende timer i gymnasierne og for timer i mellem- og realskolen.

Tilskudstallet for kommunernes tilsvarende til statsskolerne bliver 1/3 af 1.346,75 kr. = 448,92 kr. = 449 kr. pr. elev.

De kommunale gymnasier i provinsen.

Timetal ialt	10.412 timer
reduceret timetal	8.468 -
overskydende timer (over 2 m.rækker)	1.944 -
8.468 timer å 276 kr. =	2.337.168 kr.
1.944 - - 220,75 kr.	<u>. 429.138 -</u>
	2.766.306 kr.
nuværende statstilskud	<u>1.254.312 -</u>
statens merudgift	1.511.994 kr.

Beregning for en enkelt skole. Nyborg kommunale gymnasium,

Gymnasiet har 410 elever. Den samlede udgift er 514.828 kr., men der forestår større byggeudgifter, som vil sætte andre udgifter (forrentning og afskrivning m.m.) betydelig op.

Det reducerede timetal er 564, og der er 72 overskydende timer.

564 timer å 276 kr.	=	155.664 kr.	
72	220,75 kr.	=	<u>15.894 -</u>
			171.558 kr.

Nuværende tilskud 93.795 kr.

De kommunale mellem- og realskoler i provinsen.

Timetal ialt 52.560.	
52.560 å 220,75 kr. =	11.602.620 kr.
Nuværende tilskud	<u>903.870 -</u>
statens merudgift	10.698.750 kr.

Provinskommunernes tilsvær til staten.

Statsskolernes elevtal er ialt	13.319
For hver elev betaler kommunen	449 kr.
13.319 x 449 kr. =	5.980.231 kr.

Samlet oversigt»

Statens merudgift til kom, gymnasier	1.511.994 kr.
- realskoler	<u>10.698.750 -</u>
	12.210.744 kr.
Kommunernes bidrag for børn i statsek.	<u>5.980.231 -</u>
Statens merudgift til provinsen	6.230.513 kr.

Beregning for statsskolebyerne.

	timetal i m. & realsk,	statstil- skud	elever i stats- skolen	bidrag til staten	+	÷
Åbenrå	360	79.470	194	87.106		7.636
Aalborg	2.587	571.080	286	128.414	442.666	
Aarhus	3.600	794.700 ^{x)}	270	121.230	784.974	
Birkerød	360	79.470	276	123.924		44.454
Esbjerg	1.908	421.191	258	115.842	305.349	
Haderslev	360	79.470	205	93.045		13.575
Hillerød	324	71.523	172	77.228		5.705
Horsens	1.116	246.357	236	105.964	140.393	
Hørsholm	324	71.523	187	83.963		12.440
Lyngby-T.	2.232	492.714	359	161.191	331.523	
Nykøbing F.	396	87.417	177	79.473	7.944	
Odense	2.520	556.290	574	257.726	298.564	
Randers	1.629	359.601	178	79.922	279.679	
Ribe	180	39.735	183	82.167		42.432
Roskilde	604	133.333	215	96.535	36.798	
Rønne	288	63.576	181	81.269		17.693
Struer	350	77.262	56	25.144	52.118	
Svendborg	468	103.311	186	83.514	19.797	
Sønderborg	612	135.099	193	86.657	48.442	
Tønder	324	71.523	150	67.350	4.173	
Viborg	718	158.498	222	99.678	58.820	

x) + 111.504 kr. til Marselisborg kom. gymnasium.

Selv om nogle af de mindre byer ved denne betaling for deres børn i statsskolerne kommer til at yde staten et lille beløb, er dette dog langt mindre end det, de måtte udrede, hvis de selv skulle oprette komm, mellem- og realskoler for at få disse børn undervist, således som de kommuner må, der ikke er så heldige at have en stats-skole.

Storkøbenhavn.

Hvis folketinget gennemfører de samme regler for Storkøbenhavn som her foreslået for provinsen, vil resultatet blive følgende»

København.

Timetal i mellem- og realklasser 20.052.		
20.052 å 220,75 kr. =		4.426.479 kr.
Timetal i gymnasier 2.052.		
2.052 å 276 kr. =		<u>566.352 -</u>
		4.992.831 kr.
Tilsvar til statsskoler		
2.006 elever å 449 kr.	÷	<u>900*694 -</u>
Statstilskud ialt		4.092.137 kr.,
Nuværende statstilskud i		
Til m. & realskoler 6.714.517 kr.		
- gymnasier <u>908.254 -</u>		
		7.622.771 kr.
Bidrag til stats-		
skoler for 2.006		
elever ÷ 1.738.828 -		<u>5.883.943 -</u>
Mindreudgift for staten		1.791.806 kr.

Frederiksberg.

Timetal i mellem- og realklasser 3.708.		
3.708 å 220,75 kr. =		818.541 kr.
Timetal i gymnasiet 648,		
648 å 276 kr. =		<u>178.848 -</u>
		997.389 kr.
Tilsvar til statsskoler		
571 elever å 449 kr.	÷	<u>256.379 -</u>
		741.010 kr.
Nuværende statstilskud :		
Til m. & realskoler 1.345.028 kr.		
- gymnasiet <u>283.795 -</u>		
		1.628.823 kr.
Bidrag til statsskoler		
for 571 elever ÷ 494.950 -		<u>1.133.873 -</u>
Mindreudgift for staten		392,863 kr.,

Gentofte,

Timetal i mellem- og realklasser 4.644.		
4.644 å 220,75 kr. =		1,025.163 kr.
Timetal i gymnasiet 746.		
746 å 276 kr.		<u>205.896</u> -
		1.231.059 kr.
Tilsvarende til statsskoler		
1,323 elever å 449 kr.	÷	<u>594.027</u> -
		637,032 kr.
Nuværende statstilskud		
Til m. & realskoler 1,494.748 kr.		
- gymnasiet		<u>295.281</u> -
		1.790.029 kr.
Bidrag til stats-		
skoler for 1.323		
elever		<u>1.146.794</u> -
		<u>643.235</u> -
Mindreudgift for staten		6.203 kr.

Dette gunstige resultat for Gentoftes vedkommende ligger i, at kommunen har så mange elever gående i sine 4 statsskoler, ca. 1.300 (det svinger lidt fra år til år). For disse elever har man efter den hidtidige ordning betalt 3/5 af udgiften, medens man efter dette forslag kun skal betale 1/3 ligesom statsskolekommunerne i provinsen.

Det er forøvrigt helt uden rimelighed, at staten skal opretholde 11 statsgymnasier i Storkøbenhavn og yde 2/3 af udgifterne til 6 kommunale og 6 private gymnasier derinde, hvor dog kun knap $\frac{1}{4}$ af landets indbyggere bor. Hele det øvrige land med godt f af indbyggerne har kun 24 statsgymnasier, 16 kommunale og 6 private. Og helt urimeligt er det, at Gentofte med 87,000 indbyggere skal have 4 statsgymnasier og 1 kommunalt og Frederiksberg med 118.000 indbyggere 3 statsgymnasier, 1 kommunalt og 2 private. Det er ikke sært, at kommuneskatterne dér bliver så lave.

Sammendrag af statens udgift.

København	÷	1.791.806	kr.
Frederiksberg	÷	392.863	-
Gentofte	<u>÷</u>	<u>6.203</u>	<u>-</u>
Til Storkøbenhavn	÷	2.190.872	kr.
Til provinsen	+	<u>6.230.513</u>	<u>-</u>
Merudgift		4.039.641	kr.

Rimeligvis bliver statens udgift noget mindre, når procentfradraget for frafaldet i mellemskolen kan tages i betragtning. Men de beregninger kan ikke udføres i øjeblikket, da tallene først må fremskaffes.

Bestemmelsen om nedsættelse i statstilskuddet, hvis der er under 14 elever i gymnasieklasser og 20 i mellemskoleklasser, har der heller ikke kunnet tages hensyn til, da de tal ikke kendes. Men denne bestemmelse vil også medføre, at statstilskuddet bliver lidt mindre end det her beregnede beløb»

V. Mindretalsudtalelse fremsat af Valentin Hansen«

Mindretallet finder, at en gennemførelse af flertalsforslaget for tiden må anses for udelukket, dels af finansielle grunde, dels fordi forslaget vil medføre en ikke uvæsentlig forskydning i den udgiftsfordeling, som indeholdes i de forslag til en skatte- og tilskudsform, der vil blive behandlet i den kommende folketings-samling,

Flertallets forslag bygger iøvrigt på forudsætninger, som mindretallet ikke kan anerkende. Ved den foreslåede tilskudsordning for de kommunale mellem- og realskoler er det således forudsat, at kommunerne ikke bør deltage i udgifterne til undervisning af børn over den undervisningspligtige alder, da kommunerne ikke har nogen selvstændig interesse i denne undervisning. Dette synspunkt kan ikke skematisk lægges til grund for en tilskudsordning, idet der efterhånden har fundet en betydelig udbygning sted af denne undervisning, som kommunerne må være stærkt interesseret i, og derfor bør bidrage økonomisk til. Endvidere må den foreslåede tilskudsmæssige ligestilling mellem de kommunale og private gymnasieskoler forekomme utilstrækkeligt begrundet. For de private skolars vedkommende vil der ofte være spørgsmål om at opretholde et tilstrækkeligt økonomisk eksistensgrundlag, medens det for de kommunale skoler gælder om at finde en rimelig økonomisk delingslinie mellem staten og kommunerne under hensyntagen til den naturlige interesse, kommunerne har i at opretholde skoler af denne art. En sådan rimelig fordeling af udgifterne synes ikke at være opnået ved det foreliggende forslag»

Det skal endelig anføres, at mindretallet ikke kan tilslutte sig flertalsforslagets forudsætning om, at de kommuner, hvori der er oprettet statsgymnasier, ikke skal deltage i udgifterne ved disse skolars drift.

Kommunale gymnasieskoler uden for Storkøbenhavn.

=====

Opstilling over udgifter 1948/49 og til-
skud beregnet til 2/5 af driftsudgiften.

A.	B.	C.	D.	E.	F.	G	H.
Samlede udgift 1948/49	Udgift til lærerløn- ninger	Alle andre udgifter ved lærer- lønminger A ÷ B	Lærerløn- tilskud	Nettoud- gift A ÷ D	2/5 A	2/5 E	Sidst beregne- de til- skud, udbetalt i 1948/49
Fredericia Gymnasium	241.637	156.578	119.975	278.240	159.286	111.296	82.563
Frederikshavn km. gymnasium	210.000	157.000	110.000	257.000	146.800	102.800	79.000 ^{x)}
Helsingør gymna- sium	362.073	158.759	165.552	355.280	208.333	142.112	81.175
Herring Gymnasium	325.935	233.483	160.921	398.497	223.767	159.399	77.993
Hjørring gymna- sium	330.202	94.039	135.886	288.355	169.696	115.342	98.137
Kolding km. gymnasium	346.724	176.764	177.782	345.706	209.395	138.282	100.571
Maribo gymnasium	179.046	145.771	98.818	225.999	129.927	90.400	55.361
Marselisborg Gymnasium	251.380	176.600	111.088	316.892	171.192	126.757	88.692
Lyborg gymnasium	216.894	101.801	107.204	211.491	127.478	84.596	64.018
Nykøbing M. km. Gymnasium	197.700	78.731	81.000	195.431	110.572	78.172	82.710
Næstved km. Gymna- sium	255.081	120.496	135.138	240.439	150.231	96.176	93.814
Slægelse km. Gym- nasium	239.274	140.135	123.472	255.937	151.764	102.375	109.405
Thisted gymnasium	227.773	114.288	121.119	220.942	136.824	88.377	79.000 ^{x)}

	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.
	Samlede udgift 1948/49	Udgift til lærerlønninger	Alle andre udgifter ved lærerlønninger A ÷ B	Lærerløn-tilskud	Nettoudgift A ÷ D	2/5 A	2/5 E	Sidst beregne- de til- skud, udbetalt i 1948/49
Vejle gym- nasium	290.978	162.806	128.172	90.475	200.503	116.391	80.201	33.682
Vordingborg gymnasium	300.823	192.530	108.293	102.653	198.170	120.329	79.268	59.898
	5.829.965	3.739.055	2.090.910	1.341.083	3.988.882	2.331.985	1.595.553	1.186.019
Nakskov be- regnet på grundlag af gennemsnit	388.600	249.000	139.600	122.700	265.900	155.440	106.360	84.534
I alt:	6.218.565	3.988.055	2.230.510	1.963.783	4.254.782	2.487.425	1.701.913	1.270.553

x) Anslået efter hvad de øvrige skoler har fået i gennemsnit,

Kommunale mellem- og realskoler og realskoler.

Bilag 2.

Kommunens navn:	A. Udgift til lærer- løn vedr. eks.skolen	B. Andre udgifter vedr. eks.- skolen	C. Udgift ialt vedr. eks.skolen A + B	D. Læ- rerløn- tilskud til eks. skolen	E. 2/5 af C.	F. 2/5 af C ÷ D
Åbyhøj	109.467	79.674	189.141	55.772	75.657	53.348
Åkirkeby	43.396	21.761	65.157	23.370	26.063	16.715
Aalborg	459.792	421.763	881.555	238.554	352.622	257.200
Aarhus	609.354	477.410	1086.764	292.690	434.706	317.630
Assens	57.001	27.403	84.404	29.616	33.762	21.915
Ballerup-Må- løv	93.559	63.857	157.416	47.407	62.966	44.004
Bogense	48.142	36.002	84.154	27.133	33.662	22.808
Bov	100.498	62.452	162.950	58.999	65.180	41.580
Brabrand-Års- lev	68.653	32.363	101.016	35.847	40.406	26.068
Brande	67.051	18.480	85.531	42.898	34.212	17.053
Brønderslev	84.127	62.485	146.612	43.783	58.645	41.132
Brørup	65.565	32.494	98.059	38.441	39.224	23.847
Esbjerg	677.447	433.468	1110.915	375.758	444.366	294.063
Fåborg	105.785	93.809	199.594	59.377	79.838	56.087
Fakse	50.375	27.845	78.220	26.658	31.288	20.625
Fredericia	138.751	48.525	187.276	52.294	74.910	53.993
Frederikshavn	45.050	30.347	75.397	23.714	30.158	20.673
Frederikssund	56.749	36.009	92.758	28.379	37.103	25.752
Frederiksværk	50.201	39.493	89.694	24.409	35.878	26.114
Gladsaxe	331.974	238.764	570.738	118.895	228.295	180.737
Glostrup	160.897	103.199	264.096	76.223	105.638	75.149
Gråsten	81.960	21.456	103.416	43.306	41.366	24.044
Grenå	99.040	55.731	154.771	54.862	61.908	39.964
Hasseris	66.278	34.928	101.206	35.584	40.482	26.249
Hobro	133.889	88.955	222.844	71.670	89.138	60.470
Herlufsholm	102.046	47.570	149.616	51.173	59.846	39.377
Holbæk	181.029	73.434	254.463	93.342	101.785	64.448
Holme-Tran- bjerg	173.131	97.537	270.668	94.934	108.267	70.294
Holstebro	200.553	65.838	266.391	102.536	106.556	65.542
Horsens	285.690	208.093	493.783	153.184	197.513	136.240
Hvidovre	154.189	161.231	315.420	71.670	126.168	97.500
Hyllerød	51.663	22.447	74.110	28.893	29.644	18.087
Hørsholm	105.527	69.834	175.361	58.865	70.144	46.598
Ikast	64.988	28.897	93.885	36.862	37.554	22.809

Bilag 2.

Kommunens navn	G. Elev- tal i eks.sko- len	H. Ugtl. timetal i eks.sko- len	I. Til- skud be- regnet efter 2/3 af udg.pr. u-time i Storkbhvn.	K. I ÷ D	L. Til- skud 1949/ 50	M. 2/5 B
Åbyhøj	241	348	150.232	94.460	6.000	31.870
Åkirkeby	126	180	77.706	54.336	3.310	8.704
Aalborg	1.021	1.410	608.697	370.143	21.870	168.705
Aarhus	1.782	2.484	1.072.343	779.653	42.310	190.964
Assens	142	179	77.274	47.658	3.600	10.961
Ballerup-Må- løv	190	357	154.117	106.710	5.766	25.543
Bogense	112	177	76.411	49.278	2.961	14.405
Bov	106	176	75.979	16.980	3.121	24.981
Brabrand-Års- lev	101	196	84.613	48.766	2.931	12.945
Brande	99	175	75.548	32.650	2.911	7.392
Brønderslev	270	396	170.953	127.170	6.880	24.994
Brørup	89	177	76.411	37.970	2.981	12.998
Esbjerg	882	1.359	586.680	210.922	22.474	173.387
Fåborg	255	349	150.663	91.286	6.120	37.524
Fakse	93	175	75.548	48.890	2.831	11.138
Fredericia	122	420	181.314	129.020	3.560	19.410
Frederikshavn	105	144	62.165	38.451	6.180	12.139
Frederikssund	99	181	78.138	49.759	3.131	14.404
Frederiksværk	104	180	77.706	53.297	3.031	15.797
Gladsaxe	588	888	383.350	264.455	16.111	95.506
Glostrup	278	496	214.123	137.900	7.590	41.280
Gråsten	106	194	83.750	40.444	2.861	8.582
Grenå	200	339	146.346	91.484	5.211	22.292
Hasseris	142	256	110.515	74.931	4.185	13.971
Hobro	265	445	192.107	120.437	6.493	35.582
Herlufsholm	121	212	91.520	40.347	3.480	19.028
Holbæk	292	497	214.555	121.213	8.211	29.374
Holme-Tran- bjerg	160	286	123.466	28.532	5.186	39.015
Holstebro	318	488	210.670	108.134	8.640	26.335
Horsens	616	906	391.120	237.936	16.150	83.237
Hvidovre	287	434	187.358	115.688	5.090	64.492
Hyllerød	67	175	75.548	46.655	3.051	8.979
Hørsholm	98	179	77.274	18.409	3.090	27.934
Ikast	140	232	100.154	63.292	4.015	11.559

Kommunens navn	A. Udgift til lærer- løn vedr. eks.skolen	B. Andre udgifter vedr. eks.- skolen	C. Udgift ialt vedr. eks.skolen A + B	D. Læ- rerløn- tilskud til eks. skolen	Bilag 2.	
					E. 2/5 af C.	F. 2/5 af C ÷ D
Kalundborg	225.242	149.303	374.545	123.728	149.818	100.327
Kerteminde	51.995	30.346	82.341	27.253	32.936	22.035
Korsør	114.278	78.252	192.530	64.672	77.012	51.143
Køge	134.602	73.766	208.368	72.628	83.347	54.296
Lemvig	83.087	45.289	128.376	45.641	51.350	33.090
Lyngby-Tår- bæk	633.556	289.104	922.660	306.557	369.064	246.441
Løgstør	62.159	38.277	100.436	34.315	40.174	26.448
Marstal	46.202	16.823	63.025	25.130	25.210	15.158
Middelfart	88.831	73.479	162.310	49.276	64.924	45.214
Nexø	44.028	29.885	73.913	23.305	29.565	20.243
Nordborg	48.859	16.203	65.062	25.241	26.025	15.928
Nordby	51.954	19.747	71.701	27.540	28.680	17.664
Nysted	46.907	20.257	67.164	25.802	26.862	16.545
Nørresundby	65.819	36.580	102.399	35.953	40.960	26.578
Nørre Tran- ders	297.846	147.954	445.800	162.446	178.320	113.342
Nykøbing Sj.	60.838	31.992	92.830	34.528	37.132	23.321
Nykøbing F.	140.947	31.601	172.548	70.492	69.019	40.822
Nibe	44.167	21.298	65.465	23.446	26.186	16.808
Mariager	37.917	20.825	58.742	21.251	23.497	14.996
Løgumkloster	41.418	17.240	58.658	22.257	23.463	14.560
Løjt Kirkeby	48.294	24.194	72.488	27.933	28.995	17.822
Hadsund	119.109	45.965	165.074	63.673	66.030	40.560
Give	70.382	31.067	101.449	39.385	40.580	24.826
Gram	39.937	16.428	56.365	23.790	22.546	13.030
Græsted-Mårum	42.260	18.964	61.224	25.501	24.490	14.289
Gørding	51.136	25.535	76.671	29.265	30.668	18.952
Asminderød- Grønholt	59.738	58.237	117.975	30.809	47.190	34.866
Ebeltoft	42.147	19.146	61.293	23.034	24.517	15.304
Dragør	43.003	42.926	85.929	18.370	34.371	27.024
Dalum	60.404	46.974	107.378	33.656	42.951	29.489
Års	43.709	22.580	66.289	23.404	26.556	17.154
Høje-Tåstrup	106.945	81.808	188.753	52.237	75.501	54.606
Odder	72.355	33.330	105.685	44.008	42.274	24.671

Kommunens navn:	G.Elev- tal i eks.sko- len	H. Ugtl. timetal i eks.sko- len	I. Til- skud bø- regnet efter 2/3 af udg.pr. u-time i Storkbhvn.	K. I ÷ D	Bilag 2.	
					L. Til- skud 1949/ 50	M. 2/5 B
Kalundborg	229	343	148.073	24.345	6.355	59.721
Kerteminde	125	183	79.001	51.748	2.981	12.138
Korsør	230	359	154.980	90.308	5.720	31.301
Køge	194	360	155.412	82.784	5.666	29.506
Lemvig	181	c. 288	124.330	78.689	5.033	18.116
Lyngby-Tår- bæk	721	1.439	621.216	314.659	22.044	115.642
Løgstør	145	214	92.384	58.069	3.620	15.311
Marstal	99	167	72.094	46.964	3.111	6.729
Middelfart	177	287	123.898	74.622	4.580	29.392
Nexø	120	178	76.843	53.538	3.010	11.954
Nordborg	85	177	76.411	51.170	3.051	6.481
Nordby	62	181	78.138	50.598	3.151	7.899
Nysted	76	168	72.526	46.724	2.941	8.103
Nørresundby	110	185	79.865	43.912	3.440	14.632
Nørre Tran- ders	317	465	200.741	38.295	8.212	59.182
Nykøbing Sj.	119	176	75.979	41.451	3.041	12.797
Nykøbing F.	255	495	213.692	143.200	8.591	12.640
Nibe	91	131	56.553	33.107	2.660	8.519
Mariager	65	127	54.826	33.575	2.896	8.330
Løgumkloster	69	140	60.438	38.181	2.688	6.896
Løjt Kirkeby	59	110	47.487	19.554	1.917	9.678
Hadsund	280	440	189.948	126.275	7.280	18.386
Give	127	183	79.001	39.616	3.041	12.427
Gram	64	139	60.006	36.216	2.768	6.571
Græsted-Mårum	89	139	60.006	34.505	2.500	7.586
Gørding	82	144	62.165	32.900	2.556	10.214
Asminderød- Grønholt	88	145	62.597	31.788	2.560	23.295
Ebeltoft	64	138	59.575	36.541	2.773	7.658
Dragør	51	138	59.575	41.205	2.636	17.170
Dalum	122	179	77.274	43.618	3.010	18.790
Års	82	146	63.028	39.624	3.041	9.032
Høje-Tåstrup	151	285	123.035	70.798	5.180	32.723
Odder	112	176	75.979	31.971	2.911	13.332

Kommunens navn:	A. Udgift til lærer- løn vedr. eks.skolen	B. Andre udgifter vedr. eks.- skolen	C. Udgift ialt vedr. eks.skolen A + B	D. Læ- rerløn- tilskud til eks. skolen	Bilag 2.	
					E. 2/5 af C.	F. 2/5 af C + D
Odense	945.015	647.391	1.592.406	471.979	636.962	448.171
Randers	386.528	188.008	574.536	215.702	229.814	143.534
Frøstø	46.700	26.965	73.665	25.480	29.466	19.274
Ringkøbing	90.174	53.378	143.552	46.333	57.421	38.888
Ringsted	136.922	88.760	225.682	72.641	90.273	61.216
Roskilde	207.937	57.361	265.298	109.352	106.119	62.378
Rudkøbing	78.797	39.122	117.919	44.064	47.168	29.542
Rødby	70.523	32.968	103.491	38.997	41.396	25.798
Rødovre	210.614	196.289	406.903	95.861	162.761	124.417
Rønne	57.053	32.537	89.590	30.414	35.836	23.670
Silkeborg	260.020	251.049	511.069	139.745	204.428	148.530
Skagen	45.088	29.687	74.775	22.342	29.910	20.973
Skive	166.825	117.953	284.778	82.769	113.911	80.804
Skjern	75.704	35.572	111.276	41.866	44.510	27.764
Store Heddin- ge	69.662	31.486	101.148	38.323	40.459	25.130
Struer	77.161	54.802	131.963	42.926	52.785	35.615
Stubbekøbing	94.851	31.610	126.461	35.980	50.584	36.192
Svendborg	142.973	94.998	237.971	79.911	95.188	63.224
Sæby	56.594	27.009	83.603	31.155	33.441	20.979
Søborg-Gille- leje	60.083	33.721	93.804	29.898	37.522	25.562
Søllerød	93.396	59.615	153.011	44.430	61.204	43.432
Sønderborg	101.610	70.978	172.588	53.768	69.035	47.528
Tårnby	391.680	307.949	699.629	184.101	279.852	206.211
Varde	107.443	61.947	169.390	56.665	67.756	45.090
Vejlby-Ris- skov	107.561	94.978	202.539	56.733	81.016	58.322
Vejle	377.758	159.890	537.648	106.366	215.059	172.513
Viborg	157.704	40.399	198.103	79.792	79.241	47.324
Roslev	43.271	8.977	52.248	23.108	20.899	11.656
Rødding	63.952	24.027	87.979	36.258	35.192	20.688
Søksøbing landsogn	25.404	9.586	34.990	13.160	13.996	8.732
Skanderborg	48.988	21.429	70.417	27.686	28.167	17.092
Skælskør	58.856	30.976	89.832	33.386	35.933	22.578

Kommunens navn:	G. Elev- tal i eks.sko- ler	H. Ugtl. timetal i eks.sko- ler	I. Til- skud be- regnet efter 2/3 af udg.pr. u-time i Storkbhvn.	K. I ÷ D	Bilag 2. L. Til- skud 1949/ 50	M. 2/5 B
Odense	1.350	2.121	915.636	443.657	37.522	258.956
Randers	705	929	401.049	185.347	14.900	75.203
Præstø	105	178	76.843	51.363	2.861	10.786
Ringkøbing	189	316	136.417	90.084	5.310	21.351
Ringsted	290	429	185.199	112.558	7.332	35.504
Roskilde	378	588	253.840	144.488	9.170	22.944
Rudkøbing	154	257	110.947	66.883	4.486	15.649
Rødby	80	185	79.865	40.868	3.131	13.187
Rødovre	317	492	212.396	116.535	7.710	78.516
Rønne	143	193	83.318	52.904	3.030	13.015
Silkeborg	548	804	347.087	207.342	12.830	100.420
Skagen	130	170	73.389	51.047	3.440	11.875
Skive	384	528	227.938	145.169	9.170	47.181
Skjern	110	196	84.613	42.747	3.240	14.229
Store Heddin- ge	162	271	116.991	78.668	5.310	12.594
Struer	159	276	119.189	76.223	4.900	21.921
Stubbekøbing	98	180	77.706	41.726	3.031	12.644
Svendborg	257	411	177.429	97.518	6.280	37.999
Søby	132	191	82.455	51.300	3.070	10.804
Søborg-Gille- leje	95	179	77.274	47.376	3.171	13.488
Søllerød	127	259	111.810	67.380	3.931	23.846
Sønderborg	241	324	139.871	86.103	6.490	28.391
Tårnby	339	501	216.282	32.181	9.170	123.180
Varde	235	324	139.871	83.206	5.370	24.779
Vejlby-Ris- skov	216	352	151.958	95.225	5.931	37.991
Vejle	516	711	306.939	200.573	12.540	63.956
Viborg	325	456	196.855	117.063	6.140	16.160
Roslev	102	138	59.575	36.467	2.660	3.591
Rødding	101	175	75.548	39.290	3.441	9.611
Sakskøbing landsogn	27	69	29.787	16.627	1.806	3.834
Skanderborg	72	142	61.301	33.615	2.700	8.572
Skælskør	98	202	87.203	53.817	3.111	12.390

Bilag 2.

Kommunens navn:	A. Udgift til lærerløn vedr. eks.skolen	B. Andre udgifter vedr. eks.skolen	C. Udgift ialt vedr. eks.skolen A + B	D. Lærertilskud til eks.skolen	E. 2/5 af C.	F. 2/5 af C ÷ D
Stege	55.101	27.087	82.188	27.715	32.875	21.789
Svaneke	28.935	25.426	54.361	16.114	21.744	15.299
Toftlund	45.835	36.031	81.866	27.317	32.746	21.820
Ærøskøbing	38.469 ¹	25.385	63.854	19.897	25.542	17.583
Viby, Jylland	132.333	71.119	203.452	71.771	81.381	52.672
Vojens	40.278	15.163	55.441	22.105	22.176	13.334
	13.441.686	8.180.567	21.622.253	6.869.734	8648.895	5.901.005

Bilag 2.

Kommunens navn:	G. Elevtal i eks.skolen	H. Ugtl. timetal i eks.skolen	I. Tilskud beregnet efter 2/3 af udg.pr. u-time i Storkbhvn.	K. I ÷ D	L. Tilskud 1949/50	M. 2/5 af B
Stege	110	220	94.974	67.259	2.971	10.835
Svaneke	50	180	77.706	61.592	3.091	10.170
Toftlund	76	138	59.575	32.258	2.586	14.412
Ærøskøbing	50	134	57.848	37.951	2.796	10.154
Viby, Jylland	277	437	188.653	116.882	4.752	28.448
Vojens	64	161	69.504	47.399	2.536	6.065
	23.270	37.332	16.116.231	9.246.497	629.313	3.272.235

Bilag 3.

Opgørelse over fordelingen af udgiften ved driften af statsskolerne uden for Storkøbenhavn - bortset fra Sorø akademis skole - således at staten bærer 2/5 og kommunerne 3/5. Opgørelsen er udarbejdet på grundlag af udgiftstal i 1948/49 og elevtal pr. 31/3 1949.

	A. Bruttoudgift finansåret 1948/49	B. Elevtal pr. 31/3 1949	C. Bruttoud- gift pr. barn	D. Statens an- del	E. Hjembyens andel	F. Andre kommu- ners andel	
	1 Fra hjem- byen	2 Fra an- dre kom- muner	A B 3	2/5 x B ₃ x C = 2/5 x A	3/5 x B ₁ x C	3/5 x B ₂ x C	
		Ialt					
Åbenrå statsskole	400.982	257	391	1.025,53	160.393	158.138	82.453
Aalborg katedralsk.	498.559	239	540	923,26	199.424	132.395	166.741
Århus ka- tedralsk.	460.529	232	489	941,78	184.212	131.096	145.222
Esbjerg statssk.	412.949	240	358	1.153,49	165.180	166.103	81.667
Birkerød statssk.	490.306	190	345	1.421,18	196.122	162.015	132.170
Frederiks- borg stats- skole	343.505	148	372	923,40	137.402	81.998	124.105
Faderslev katedralsk.	511.887	220	379	1.350,63	204.755	178.283	128.850
Horsens statssk.	411.183	214	394	1.043,61	164.473	134.000	112.710
Lyngby statssk.	421.555	322	412	1.023,19	168.622	197.680	55.252
Nykøbing katedralsk.	336.542	131	310	1.085,62	134.617	85.330	116.596
Odense ka- tedralsk.	473.161	234	470	1.006,73	189.264	141.345	142.553
Randers statssk.	493.957	189	505	978,13	197.583	110.920	185.453

Bilag 3.

A. Bruttoudgift finansåret 1948/49	B. Elevtal pr. 31/3 1949	C. Bruttoud- gift pr. barn	D. Statens an- del	E. Hjembyens andel	F. Andre kom- muners an- del	
1 Fra hjem- byen	2 Fra an- dre kom- muner	A B 3	2/5 x B ₃ x C = 2/5 x A C	3/5 x B ₁ x C	3/5 x B ₂ x C	
	Ialt					
Ribe kate- dralsk.	157	332	1.025,14	136.138	96.568	107.640
Roskilde katedralsk.	154	408	1.011,30	165.044	93.444	154.122
Runfsted statsk.	122	267	1.246,57	133.133	91.249	108.452
Rønne stats- skole	140	309	1.076,04	132.998	90.387	109.110
St. Knuds gymnasium	305	370	970,66	143.658	177.661	37.856
Struer stats- gymnasium	56	230	1.221,14	112.345	41.030	127.487
Svendborg statsgymn.	153	422	916,35	154.679	84.121	147.899
Sønderborg statskole	133	375	984,24	147.636	78.542	142.912
Tønder stats- skole	150	322	1.204,02	155.078	108.362	124.255
Viborg kate- dralsk.	201	384	1.478,38	227.080	178.293	162.326
	9.024.588	4.187	8.384	3.609.836	2.718.930	2.695.831

O p g ø r e l s e

over

statsskolekommunernes samlede tilskudsmæssige stilling ved gennemførelse af den storkøbenhavnske ordning, beregnet efter forholdene i 1948/49.

(Det bemærkes, at siden 1948 har Åbenrå, Birkerød, Hillerød, Haderslev, Ribe og Tønder oprettet kommunale mellem- og realskoler).

	Ydelse til statsskole	Tilskud til kommunal gymnasiesko- le	Tilskud til kommu- nal mel- lem- og realskole	Nettotil- skud
Åbenrå	158.138			÷ 158.138
Aalborg	132.395		352.622	+ 220.227
Aarhus	131.096	171.192	434.706	+ 474.802
Esbjerg	166.103		444.366	+ 278.263
Birkerød	162.015			÷ 162.015
Hillerød	81.998			÷ 81.998
Haderslev	178.283			÷ 178.283
Horsens	134.000		197.513	+ 63.513
Lyngby	197.680		369.064	+ 171.384
Nykøbing F.	85.330		69.019	÷ 16.311
Odense	318.976		636.962	+ 317.986
Randers	110.920		229.814	+ 118.894
Ribe	96.568			÷ 96.568
Roskilde	93.444		106.119	+ 12.675
Hørsholm	91.249		47.190	÷ 44.059
Rønne	90.387		35.836	÷ 54.551
Struer	41.030		52.785	+ 11.755
Svendborg	84.121		95.188	+ 11.067
Sønderborg	78.542		69.035	÷ 9.507
Tønder	108.362			÷ 108.362
Viborg	178.293		79.241	÷ 99.052
Ialt	2.718.930	171.192	3.219.460	671.722

Bilag 5.

Beregning af normalbudget for en kommunal mellem- og realskole med 5 klasser og 30 elever i hver mellemskoleklasse, 24 elever i realklassen, ialt 144 elever (det maksimale elevtal efter bekendtgørelse af 2. marts 1908).

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
	Beregnet ud- gift pr. klasse	Beregnet udgift pr. elev	Samlede udgift be- regnet efter udgiften pr. klasse (A) a x 5	Samlede udgift be- regnet ef- ter udgif- ten pr. elev (B) B x 144	Gennem- snit af C og D	Afrun- dede tal
Beregning for en skole med 5 klasser og 30 ele- ver pr. klasse i mellem- skolen, 24 i realklassen, ialt 144 elever						
Lærerlønminger (netto)	4.471,53	220,82	22.357,65	31.798,03	27.077,84	27.000
Andre lønminger	454,27	22,93	2.271,35	3.301,92	2.786,63	2.800
Byghingsudgifter	4.037,27	194,34	20.186,35	27.984,96	24.085,66	24.000
Inventar	201,22	9,28	1.006,10	1.336,32	1.171,21	1.200
Undervisningsmateriel	656,56	31,13	3.282,80	4.482,72	3.882,76	3.900
Skolelæge og tandlæge	148,08	6,96	740,40	1.002,24	871,32	900
Administration	94,48	4,59	472,40	660,96	566,80	600
Alle andre udgifter	269,88	13,25	1.349,40	1.908,00	1.628,70	1.600
Ialt	10.333,29	503,30	51.666,45	72.475,15	62.070,92	62.000

Den storkøbenhavnske refusionsopgørelse
for
finansåret 1948/49
(tallene afrundet til hele kr.)

I. Mellem- og realskolerne:

<u>København</u>	9.836 elever å	970,35 kr.	=	9.600.643 ler.
	Statens andel 2/5 heraf			3.840.257 kr.
<u>Frederiksberg</u>	1.763 elever å			
	1.262,19 kr.		=	2.225.241 kr.
	Statens andel 2/5 heraf			890.097 kr.
<u>Gentofte</u>	1.953 elever å	1.180,68 kr.	=	2.305.868 kr.
	Statens andel 2/5 heraf			922.347 kr.
	Samlede udgift			14.131.752 kr.
	Statens andel			5.652.701 kr.

II. Gymnasieskolerne i

<u>København</u>	1.383 elever å	1.260,97 kr.	=	1.743.922 kr.
	Statens andel 2/5 heraf			697.569 kr.
<u>Frederiksberg</u>	410 elever å			
	1.327,30 kr.		=	544.193 kr.
	Statens andel 2/5 heraf			217.677 kr.
<u>Gentofte</u>	457 elever å	1.313,45 kr.	=	600.247 kr.
	Statens andel 2/5 heraf			240.099 kr.
	Samlede udgift			2.888.362 kr.
	Statens andel			1.155.345 kr.

III. Kommunernes tilsvær til staten:

<u>København</u>	1.842 elever å	1.164,17 kr.	=	2.144.401 kr.
	Kommunens andel 3/5 heraf			1.286.641 kr.
<u>Frederiksberg</u>	630 elever å			
	1.164,17 kr.		=	733.427 ler.
	Kommunens andel 3/5 heraf			440.056 kr.
<u>Gentofte</u>	1.268 elever å	1.164,17 kr.	=	1.476.168 kr.
	Kommunens andel 3/5 heraf			885.701 kr.
lalt				4.353.996 kr. 2.612.398 kr.

